

Univerzita Palackého v Olomouci
Právnická fakulta

Veronika Boudová

Místní poplatky jako příjem obecního rozpočtu

Bakalářská práce

Olomouc 2012

Já, níže podepsaná Veronika Boudová, autorka bakalářské práce na téma „Místní poplatky jako příjem obecního rozpočtu“, která je literárním dílem ve smyslu zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a změně některých zákonů (autorský zákon), dávám tímto jako subjekt údajů svůj souhlas ve smyslu § 4 písm. e) zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, správci:

Univerzita Palackého v Olomouci
Křížkovského 8, Olomouc 771 47, Česká republika

ke zpracování svých osobních údajů v rozsahu: jméno a příjmení v informačním systému, a to včetně zařazení do katalogů, a dále zpřístupnění jména a příjmení v katalogích a informačních systémech UP, a to včetně neadresného zpřístupnění služeb Univerzity Palackého. Realizace zpřístupnění zajišťuje ke dni tohoto prohlášení vnitřní složka UP, která se nazývá informační centrum UP. Souhlas se poskytuje na dobu ochrany díla dne zákona č. 121/2000 Sb.

Prohlašuji, že moje osobní údaje výše uvedené jsou pravdivé.

V Olomouci dne 8. 8. 2012

.....

Veronika Boudová

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma „Místní poplatky jako příjem obecního rozpočtu“ vypracovala samostatně a citovala jsem všechny použité zdroje.

V Olomouci dne 8. 8. 2012

.....

Veronika Boudová

Dovoluji si tímto poděkovat vedoucímu mé bakalářské práce JUDr. Michaeli Kohajdovi, Ph.D. za cenné rady a připomínky, které mi poskytl při zpracování této práce.

Seznam použitých zkratk

Čl.	Článek
ČR	Česká republika
DPH	Daň z přidané hodnoty
DŘ	Daňový řád
FO	Fyzická osoba
LZPS	Listina základních práv a svobod
MF	Ministerstvo financí
MZ	Ministerstvo zdravotnictví
NSS	Nejvyšší správní soud
OZV	Obecně závazná vyhláška
PO	Právnícká osoba
RPÚR	Zákon o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů
Sb.	Sbírka
ÚS	Ústavní soud
VHP	Výherní hrací přístroj
ZMP	Zákon o místních poplatcích
ZSDP	Zákon o správě daní a poplatků

Obsah

Seznam použitých zkratk	5
Úvod	8
1 Teoretická východiska	9
1.1 Vymezení pojmů poplatků a daň	9
1.2 Obecní rozpočet a jeho příjmy	10
1.2.1 Postavení příjmů z místních poplatků v obecním rozpočtu	12
2 Právní úprava místních poplatků	14
3 Charakteristika místních poplatků	17
3.1 Funkce místních poplatků	17
3.2 Poplatkové prvky	17
3.3 Soustava místních poplatků	19
3.3.1 Místní poplatek ze psů	20
3.3.2 Místní poplatek za lázeňský nebo rekreační pobyt	25
3.3.3 Místní poplatek za užívání veřejného prostranství	28
3.3.4 Místní poplatek ze vstupného	30
3.3.5 Místní poplatek z ubytovací kapacity	32
3.3.6 Místní poplatek za povolení k vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných míst a částí měst	34
3.3.7 Místní poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů	36
3.3.8 Místní poplatek za zhodnocení stavebního pozemku možností připojení na obcí vybudovanou stavbu vodovodu nebo kanalizace	38
4 Změna zákona o loteriích a jiných podobných hrách od 1. 1. 2012	40
Závěr	42
Anotace	44
Seznam použitých zdrojů	45

Přílohy	49
Příloha č. 1: Daňové příjmy rozpočtů obcí.....	49
Příloha č. 2: Vzor platebního výměru na vyměření místního poplatku.....	50
Příloha č. 3: Přiznání k místnímu poplatku ze psů	52
Příloha č. 4: Žádost o vydání povolení k vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných míst	54
Seznam tabulek.....	56
Tabulka č. 1: Struktura položek příjmů obecního rozpočtu	56

Úvod

Jako téma své bakalářské práce jsem si vybrala „Místní poplatky jako příjem obecního rozpočtu.“ Jelikož byl můj předchozí studijní obor ekonomického zaměření, směřoval můj výběr tématu na katedru finančního práva. Pro místní poplatky jsem se rozhodla, jelikož mě výuka tohoto tématu bavila a zároveň se mi toto téma jevílo jako dobře uchopitelné pro zpracování mojí bakalářské práce, neboť i existuje dostatek odborných zdrojů.

Místní poplatky, ostatně jako i jiné poplatky, se mohou dotknout každého z nás, ať už při platbě místního poplatku za komunální odpad. Je proto žádoucí orientovat se v této problematice na místní úrovni, a proto podávám souhrnný přehled teoretických poznatků právě o místních poplatcích jako o jednom z příjmů obecního rozpočtu.

Místní poplatky jsou jedním z příjmů obecního rozpočtu. Sama obec si však rozhoduje o tom, který z těchto poplatků na svém území zavede, či nikoliv. V pravomoci obce je také stanovit si konkrétní sazbu těchto poplatků, ale jen do zákonného limitu, jenž nesmí být obcí překročen. Místní poplatky plní nejen funkci fiskální, ale mohou rovněž plnit i funkci regulační. Obec může kupř. regulovat počet psů v hustě zalidněných lokalitách, jako jsou například sídliště, nebo v jejich historických částech.

Cílem bakalářské práce je shrnout teoretické poznatky o místních poplatcích jako příjmu obecního rozpočtu, jež jsem se dověděla zejména z odborné literatury, platné legislativy, vyhlášek obcí, judikatury, přednášek i z běžné praxe, a podat o nich souhrnný přehled v této závěrečné práci. Závěrem ještě ozřejmím nastalé změny zákona o loteriích a jiných podobných hrách s účinností od 1. 1. 2012. Využiji vědecké metody komparace, analýzy a metodu deskriptivní. Byla taktéž využita odborná konzultace s pracovníky obecních úřadů.

V první kapitole se budu zabývat vysvětlením pojmů poplatků a daň, dále obecním rozpočtem a jeho příjmy. Ve druhé kapitole se zaměřím na právní úpravu místních poplatků. Třetí kapitola se už bude zabývat podrobnou charakteristikou jednotlivých místních poplatků. Začnu vymezením jejich funkcí, následně se budu zabývat poplatkovými prvky, načež navážu na soustavu těchto poplatků, kde místní poplatky podrobněji charakterizují. Poslední čtvrtá kapitola ozřejmí nastalé změny zákona č. 202/1990 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách, ve znění pozdějších předpisů, od aktuálního r. 2012.

Bakalářská práce je zpracována ke dni 1. 6. 2012.

1 Teoretická východiska

Nejprve bych pro lepší přehlednost práce vymezila a objasnila několik základních pojmů, které patří k dané problematice a tedy právě i souvisejí s mým tématem bakalářské práce.

1.1 Vymezení pojmů poplatků a daní

Na začátku své práce chci poukázat na to, že někteří lidé zaměňují pojmy poplatků a daní. Může se zdát, že jsou tyto dva pojmy totožné, a proto je blížeji objasním. Nejdříve bych začala obecně, co je poplatkem. NSS v rozsudku konstatuje, že „poplatky lze obecně vymezit jako jeden z veřejnoprávních příjmů, které veřejnoprávní subjekty ukládají jednotlivcům takovým způsobem, aby se jimi alespoň částečně kryly náklady spojené s činnostmi, vyvolané činnostmi těchto jednotlivců.“¹ Podobně B. Hamerníková definuje poplatek v pojetí veřejných příjmů jako „přímou platbu občana za určitou službu nebo zboží, které poskytuje veřejný sektor.“² Nelze opomenout také definici poplatků od M. Bakeše, který uvádí, že „poplatky jsou většinou vybírány jednorázově, a to v souvislosti s nějakým protiplněním ze strany státu či jeho orgánů, kraje, obce apod. Mají tedy většinou povahu určitého ekvivalentu za poskytnutí služby, vydání povolení, rozhodnutí soudu apod.“³

Pojem daň upravuje nový zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád, který nahradil stávající zákon č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků s účinností od 1. 1. 2011. Daňový řád definuje daň takto: „Daní je peněžité plnění, které zákon označuje jako daň, clo nebo poplatek.“⁴ M. Bakeš konstatuje, že daně jsou z právního hlediska platební povinností, která je stanovena zákonem k získání příjmů do veřejného rozpočtu na úhradu celospolečenských potřeb.⁵

Další vlastností daně je její nenávratnost, která spočívá v tom, že zaplacenou daň nelze nikdy požadovat po státu zpět. Z veřejného rozpočtu se tak nevrací částka daně tomu, kdo ji poskytl.⁶ Většina daní se pravidelně opakuje. Na rozdíl od poplatků jsou však daně neúčelové, tzn., že konkrétní daň není určena na financování konkrétní veřejné potřeby a neekvivalentní, kdy poplatník nemá nárok na adekvátní protihodnotu ve výši zaplacené daně.⁷

¹ Rozsudek NSS ze dne 23. 1. 2008, č. j. 2 Afs 107/2007-168

² HAMERNÍKOVÁ, Bojka. *Veřejné finance*. 2. vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2010, s. 122.

³ BAKEŠ, Milan. *Finanční právo*. 5. vydání. Praha: C. H. Beck, 2009, s. 87.

⁴ § 2 odst. 3, zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů

⁵ BAKEŠ: *Finanční právo*, s. 154.

⁶ HAMERNÍKOVÁ: *Veřejné finance*, s. 109.

⁷ PELC, Vladimír. *Místní poplatky. Oprávnění obcí. Povinnosti podnikatelů, živnostníků a občanů*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2011, s. 8.

V ČR existuje zejména daň dědická, darovací a z převodu nemovitostí⁸ (tzv. trojdaň), daň z příjmů⁹ a další daně.

Pokud nahlédneme do zákona o místních poplatcích¹⁰ (dále jen „ZMP“), zjistíme, že v něm jsou obsaženy povinné platby, které mají charakter poplatku, příkladem je místní poplatek za povolení k vjezdu motorovým vozidlem do vybraných míst a částí měst či poplatek za užívání veřejného prostranství. Jak uvádí V. Pelc, „poplatky jsou platbou za získání výhody poplatníka omezením ostatních osob.“¹¹ Podle mého tato definice odpovídá jmenovaným místním poplatkům. Jiné místní poplatky mají charakter plně či částečně daňový, tj. např. poplatek ze vstupného, poplatek z ubytovací kapacity nebo též i místní poplatek ze psů. Charakter daní jsem uvedla výše.

Místní poplatky se tedy svým charakterem poněkud vzdalují od definice poplatku a přibližují se pojmu dani.¹²

1.2 Obecní rozpočet a jeho příjmy

Obec je základním územním samosprávným celkem¹³ legislativně upravená zákonem o obcích.¹⁴ Územní samosprávné celky jsou pak veřejnoprávními korporacemi, které mohou mít vlastní majetek a hospodaří podle vlastního rozpočtu dle článku 101 odst. 3 Ústavy ČR.¹⁵ Finanční hospodaření obcí se tak řídí jejich ročním rozpočtem a rozpočtovým výhledem. Obecní rozpočet můžeme definovat jako „finanční plán, jímž se řídí financování činností obce.“ Při zpracování ročního rozpočtu se vychází z rozpočtového výhledu.¹⁶ I. Pařízková uvádí, že je pomocným nástrojem hospodaření obce a jeho sestavování je povinné.¹⁷ Obecně se vychází zejména ze zákona o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů.¹⁸ Dále z predikce daňových příjmů pro následující rok, z výše dotací, z aktuálně uzavřených smluvních vztahů, přijatých závazků, z odhadu příjmů za zboží a služby, z pronájmu majetku. Dále se přihlíží ke skutečným běžným příjmům a výdajům uplynulého roku, k vyúčtování

⁸ Zákon č. 357/1992 Sb., o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitostí, ve znění pozdějších předpisů

⁹ Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů

¹⁰ Zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů

¹¹ PELC: *Místní poplatky*, s. 9.

¹² PAŘÍZKOVÁ, Ivana. *Finance územní samosprávy*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2008, s. 90.

¹³ Čl. 99, ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava ČR, ve znění pozdějších předpisů

¹⁴ Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů

¹⁵ Ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava ČR, ve znění pozdějších předpisů

¹⁶ § 2 odst. 1, § 4 odst. 1 a odst. 3, zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů

¹⁷ PAŘÍZKOVÁ: *Finance územní samosprávy*, s. 59.

¹⁸ Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů

energií atp.¹⁹ Obec musí při sestavování rozpočtu především dodržovat princip vyrovnanosti rozpočtu. Rozpočet se tedy sestavuje zpravidla jako vyrovnaný, ovšem za určitých, zákonem taxativně vymezených podmínek může být rozpočet schválen jako přebytkový i jako schodkový neboli deficitní.²⁰ Rozpočet i závěrečný účet schvaluje zastupitelstvo obce na schůzi.²¹

Místní rozpočet je tvořen příjmy a výdaji. Sama obec si rozhoduje o tom, jak vynaloží s finančními prostředky. Velikost a struktura výdajů odráží výdajové politiky dané municipality.²² Obecně jsou příjmy a výdaje obcí vymezeny zákonem o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů.²³ V ust. § 7 uvedeného zákona jsou obsaženy příjmy rozpočtů obcí, kde jsou taky v tomtéž § 7 odst. 1 písm. e) zakotveny místní poplatky jako příjem rozpočtu obce a v ust. § 8 jsou výčty příjmů rozpočtů krajů. V obou případech jsou příjmy obdobné. Rozdíl se spatřuje v tom, že příjmy obce tvoří výnosy z místních poplatků a dotace z rozpočtu kraje, které mezi příjmy rozpočtů krajů nepatří. Rozpočtová skladba upravená vyhláškou²⁴ MF nám pak jednotně třídí příjmy a výdaje územních rozpočtů z různých hledisek.

Místní rozpočet se dělí na běžný a kapitálový rozpočet. V běžném rozpočtu jsou příjmy a výdaje, které se vztahují k danému fiskálnímu roku. Doba jejich splatnosti je v rámci příslušného roku. Běžný rozpočet tak zajišťuje služby, které municipalita běžně poskytuje daňovým poplatníkům. Kdežto kapitálový rozpočet obsahuje příjmy a výdaje s dobou splatnosti delší než jeden fiskální rok např. investice na straně výdajů.²⁵

¹⁹ Poskytnutí odborných informací z městského úřadu v Adamově, pí Mašková, ekonomický odbor

²⁰ PAŘÍZKOVÁ: *Finance územní samosprávy*, s. 28.

²¹ BORKOVEC, Aleš. *Veřejné finance se zaměřením na rozpočtové právo*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2002, s. 28.

²² HAMERNÍKOVÁ: *Veřejné finance*, s. 213.

²³ Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů

²⁴ Vyhláška MF č. 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě, ve znění pozdějších předpisů

²⁵ HAMERNÍKOVÁ: *Veřejné finance*, s. 213-214.

Pokud nahlédneme do zákona o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, zjistíme, že vymezuje zejména tyto příjmy obecního rozpočtu:²⁶

- příjmy z vlastního majetku a majetkových práv,
- příjmy z výsledku vlastní činnosti,
- příjmy z hospodářské činnosti právnických osob založených či zřízených obcí,
- příjmy z vlastní správní činnosti včetně příjmů z výkonu státní správy (správní poplatky, pokuty a odvody v pravomoci obce),
- **příjmy z místních poplatků** podle zákona o místních poplatcích,²⁷
- výnosy daní nebo podíly na nich podle zákona o rozpočtovém určení daní,^{28 29}
- dotace ze státního rozpočtu a ze státních fondů,
- dotace z rozpočtu kraje,
- prostředky získané správní činností ostatních orgánů státní správy, např. z jimi ukládaných pokut a jiných peněžních odvodů a sankcí, jež jsou příjmem obce,
- přijaté peněžité dary a příspěvky,
- jiné příjmy, které podle zvláštních zákonů patří do příjmů obce.

Cílem práce není zabývat se všemi těmito příjmy obecního rozpočtu, ale pouze jen jedním tímto příjmem, kterým jsou právě místní poplatky. Nížeji se zaměřím na jejich podrobnou právní úpravu v právních předpisech.

1.2.1 Postavení příjmů z místních poplatků v obecním rozpočtu

Nyní se podíváme na strukturu položek příjmů obecního rozpočtu a začlenění příjmů z místních poplatků v něm. Tuto strukturu i začlenění příjmů z místních poplatků v obecním rozpočtu zobrazuje následující tabulka.

²⁶ § 7 odst. 1 písm. a) až k), zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů

²⁷ Zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů

²⁸ Zákon č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení výnosu některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům (zákon o rozpočtovém určení daní), ve znění pozdějších předpisů

²⁹ V příloze č. 1 příkládám výnosy daní a jejich části, jež plynou do rozpočtu obce. Tyto jsou pak zakotveny v § 4 odst. 1 písm. a) až i) zákona č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní, ve znění pozdějších předpisů.

Tabulka č. 1: Struktura položek příjmů obecního rozpočtu

Nenávratné příjmy:	vlastní:	daňové:
		sdílené daně
		svěřené daně
		místní poplatky
		správní poplatky
		nedaňové:
		z majetku
		z podnikání
		uživatelské poplatky
		z mimorozp.fondů
		dary
	ostatní	
	dotace:	účelové
		neúčelové
Návratné příjmy:	úvěry, půjčky	

Zdroj: PEKOVÁ, Jitka. *Hospodaření a finance územní samosprávy*. 1. vyd. Praha: Management Press, 2004, s. 252, vlastní tvorba tabulky.

Z tabulky můžeme vysledovat, že místní poplatky se řadí do kategorie nenávratných vlastních daňových příjmů rozpočtů obcí. Jak již bylo výše uvedeno, místní poplatky jsou zcela příjmem rozpočtu obce, která je vybírá od poplatkových subjektů. Místní poplatky jako příjem obecního rozpočtu však nejsou velkým příjmem pro obec, ale vhodně doplňují ostatní příjmy. V průměru nepřesahují 2 % z celkových příjmů místních rozpočtů v ČR. Jedná se o poměrně stabilní příjem pro obec.³⁰

V případě místních poplatků se jedná o jedinou povinnou platbu, o jejímž zavedení rozhoduje sama obec, jsou tedy v její pravomoci.³¹ Právo na samosprávu obcí pak nalezneme v čl. 100 odst. 1 Ústavy ČR.³² Obec má právo spravovat si své záležitosti samostatně.

³⁰ PAŘÍZKOVÁ: *Finance územní samosprávy*, s. 91.

³¹ MARKOVÁ, Hana, BOHÁČ, Radim. *Rozpočtové právo*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2007, s. 119.

³² Ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava ČR, ve znění pozdějších předpisů

2 Právní úprava místních poplatků

Obecně jsou poplatky a možnost jejich vybírání legislativně upraveny Listinou základních práv a svobod³³ (dále jen „LZPS“), která říká, že „daně a poplatky lze ukládat jen na základě zákona.“³⁴ Jedná se o ústavně právní základ pro výběr daní a poplatků na území ČR, kdy se poplatkové povinnosti mohou ukládat pouze zákonem, nelze tedy právním předpisem s nižší právní silou.

V ČR neexistuje komplexní právní úprava pro všechny druhy poplatků na rozdíl od soustavy daní, která zahrnuje různé druhy daní.³⁵ Proto jsou jednotlivé typy poplatků upraveny speciálními právními předpisy. Ty upravují dané poplatky podrobněji. Nížeji uvedu jejich názvy i právní předpisy, které je upravují. Nyní se ale blížeji podíváme na právní úpravu místních poplatků.

Zákonným základem pro zavádění a vybírání místních poplatků je zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů. Stanovuje právní rámec pro ukládání místních poplatků obcemi v jejich samostatné působnosti občanům. Tento zákon nabyl účinnosti dne 1. ledna 1991. Doposud se dočkal 17 novelizací. Jeho poslední novelou je zákon č. 458/2011 Sb.³⁶ s účinností od 1. 1. 2012. Jedná se o hmotněprávní předpis, který zakládá práva a povinnosti poplatkových subjektů vůči obci v oblasti místních poplatků. V ust. § 1 jsou jmenovány všechny druhy místních poplatků, které mohou být obcí vybírány. V následujících paragrafech zákona se jednotlivé poplatky blížeji specifikují. Vymezuje se zejména jejich předmět, maximální sazba, subjekt, poplatkový základ, osvobození a úlevy, sankce, místní příslušnost, poplatkové období a další. Určuje se i pravomoc obce k zavedení místních poplatků obecně závaznou vyhláškou (dále jen „OZV“), ve které se upraví i podrobnosti jejich vybírání.³⁷ Jednotlivé paragrafy zákona o místních poplatcích se dále člení na odstavce.

Pouze na základě tohoto zákona a jen v jeho mezích mohou obce vydávat OZV o místních poplatcích dle § 14 odst. 2 ZMP, kterými zavedou jednotlivé místní poplatky na svém území a upraví tím i podrobnosti jejich vybírání,³⁸ tedy poplatkové prvky. Obce smí

³³ Usnesení předsednictva ČNR č. 2/1993 Sb., o vyhlášení Listiny základních práv a svobod jako součásti ústavního pořádku ČR, ve znění pozdějších předpisů

³⁴ Čl. 11 odst. 5, usnesení předsednictva ČNR č. 2/1993 Sb., o vyhlášení Listiny základních práv a svobod jako součásti ústavního pořádku ČR, ve znění pozdějších předpisů

³⁵ Jsou legislativně upraveny tzv. Daňovými zákony.

³⁶ Zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů

³⁷ § 14 odst. 2, zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů

³⁸ Dle § 14 odst. 2 ZMP obce zejména stanoví v OZV: konkrétní sazby poplatků, popř. i paušální částky, splatnosti poplatků, úlevy, příp. další osvobození od poplatků a ohlašovací povinnosti, aj. prvky.

zavést pouze takové místní poplatky, které jsou taxativně vymezeny ZMP a v rozsahu umožněné tímto zákonem. Při zavádění místních poplatků obce nesmí ukládat jiné poplatkové povinnosti, které jdou mimo hranice právní úpravy. Tím se nesmí odchýlit od zákona. Nesmí ani pozměňovat pravidla zakotvená v zákoně o místních poplatcích nebo další pravidla vytvářet. Protože zákonná úprava má přednost před OZV.³⁹ Jinak by taková právní úprava vyhlášky obce byla v rozporu s citovaným zákonem. Místní poplatky si obec může upravit jedinou vyhláškou, anebo je také možné je upravit každý zvlášť v jednotlivých vyhláškách obce.

Jelikož mají místní poplatky fakultativní charakter⁴⁰, záleží zcela na vůli obce, resp. na zastupitelstvu obce, zda na svém území některý druh místního poplatku zavede a s jakou sazbou při respektování ZMP, či nikoliv. Jedná se o výkon samostatné působnosti obce dle § 14 odst. 1 ZMP, který říká, že „stanovení místních poplatků patří do samostatné působnosti obce, která je ve svém území zavedla.“ Obce jsou tímto zákonem zmocněny k vydávání OZV upravující zmíněné místní poplatky.⁴¹ V. Pelc pak doplňuje, že „obligatorními se poplatky stávají poté, co jsou stanoveny obecně závaznou vyhláškou obce. Zároveň obec může některé skupiny poplatníků od konkrétního poplatku osvobodit, poskytovat jim úlevy od poplatku.“⁴² Jak již bylo zmíněno výše, obec nemůže svévolně uložit jiné místní poplatky, které nejsou mezi jmenovanými poplatky v § 1 ZMP. Taková část OZV obce upravující nejmenované místní poplatky by byla v rozporu s citovaným zákonem.⁴³ Nutno podotknout, že stanovení poplatkových podmínek obcí nesmí být diskriminační. Obec proto nesmí určit pro poplatníky rozdílné poplatkové podmínky z důvodu pohlaví, rasy, barvy, pleti, jazyka, víry ad.,⁴⁴ nýbrž se musí jednat o stanovení rovných poplatkových podmínek.⁴⁵

Procesněprávní úpravou pro výkon správy místních poplatků je od 1. 1. 2011 zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád (dále jen „DŘ“), ve znění pozdějších předpisů, pokud ZMP nestanoví jinak. Do konce roku 2010 jím byl zákon č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků (dále jen „ZSDP“), ve znění pozdějších předpisů. Paragraf 4 DŘ však říká, že „tento zákon nebo jeho jednotlivá ustanovení se použijí, neupravuje-li jiný zákon správu daní jinak.“ Daňový řád se tedy subsidiárně použije k řízení ve věcech místních poplatků. Obsahuje práva a povinnosti subjektů poplatku, třetích osob a upravuje i postup správců poplatků.

³⁹ Nález ÚS ze dne 20. 3. 2007, sp. zn. Pl. ÚS 20/06

⁴⁰ PEKOVÁ: *Hospodaření a finance územní samosprávy*, s. 276.

⁴¹ § 14 odst. 2 zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů

⁴² PELC: *Místní poplatky*, s. 17.

⁴³ Nález ÚS ze dne 26. 4. 1994, sp. zn. Pl. ÚS 39/93

⁴⁴ Blíže zákon č. 198/2009 Sb., o rovném zacházení a o právních prostředcích ochrany před diskriminací a o změně některých zákonů (antidiskriminační zákon), ve znění pozdějších předpisů

⁴⁵ PELC: *Místní poplatky*, s. 10.

Dle § 14 odst. 3 ZMP řízení (správu) místních poplatků vykonává obecní úřad, který se tak stává správcem těchto poplatků. Řízení o poplatcích tzv. poplatkové řízení spadá do přenesené působnosti obce dle § 15 ZMP: „Působnost stanovená obecnímu úřadu podle tohoto zákona je výkonem přenesené působnosti.“⁴⁶

⁴⁶ § 15, zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů

3 Charakteristika místních poplatků

V předchozí kapitole jsem uvedla prameny právní úpravy místních poplatků, kterým je především zákon o místních poplatcích.⁴⁷ Než se dostanu k samotné právní úpravě jednotlivých místních poplatků, ráda bych ještě před tím obecně charakterizovala jejich poplatkové prvky a především i dvě funkce místních poplatků, kterým se nyní budu krátce věnovat.

3.1 Funkce místních poplatků

I. Pařízková uvádí v zásadě dvě funkce, které místní poplatky plní. Jedná se o funkci fiskální (rozpočtovou) a funkci regulační neboli ochrannou. U fiskální funkce je smyslem místních poplatků zajištění příjmů do obecního rozpočtu. Místní poplatky plní také i funkci regulační, kdy záleží na rozhodnutí obce, zda zavede některý místní poplatek ve svém obvodu a tím bude regulovat určitou skutečnost. Např. obec může daňovým tlakem u poplatku ze psů regulovat počet držených psů v příslušném místě.⁴⁸ V. Pelc pak konstatuje, že „regulační funkce může mít i charakter poplatkového zvýhodnění, třeba v podobě nižšího nebo žádného místního poplatku z některých psů – tzv. slepeckých, záchranářských ad. se speciálním výcvikem atp.“⁴⁹

3.2 Poplatkové prvky

Zákon o místních poplatcích určuje především poplatkově-právní skutečnosti, poplatkové povinnosti a způsoby jejich plnění. Vymezuje náležitosti poplatkového vztahu obce a poplatkových subjektů, kterými jsou níže jmenované poplatkové prvky.

Obecně se poplatky tvoří pomocí konstrukčních prvků. Já se ve své práci zaměřuji na místní poplatky, které jsou tvořeny níže jmenovanými poplatkovými prvky. Mezi obligatorní poplatkové prvky spadá zejména subjekt, objekt a sazba poplatku. Tyto prvky jsou nezbytné pro vytvoření poplatkového vztahu. Krátce bych některé poplatkové prvky ve své práci blížeji vymezila k lepšímu pochopení soustavy místních poplatků, která je v následující podkapitole

3.3 Soustava místních poplatků.

Subjektem místního poplatku může být plátce nebo též i poplatník. Poplatníkem je FO či PO, jež je podle právního předpisu povinna platit příslušný poplatek. Ne vždy ale

⁴⁷ Zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů

⁴⁸ PAŘÍZKOVÁ: *Finance územní samosprávy*, s. 91.

⁴⁹ PELC: *Místní poplatky*, s. 9.

poplatník odvádí poplatek přímo správci poplatku. Lze toto přesunout na jinou osobu, tj. na plátce, který pod svou majetkovou odpovědností vybere a odvede obci poplatky vybrané od poplatníků.⁵⁰

Objekt neboli předmět místního poplatku značí dosažení určitého souboru skutečností, se kterými právní předpis pojí poplatkovou povinnost pro poplatníka.⁵¹

Základem místního poplatku bývá poplatkově-právní skutečnost, ze které se poplatek vyměřuje a zákon tuto skutečnost formuluje. Jedná se např. o vybrané vstupné.⁵²

Sazba poplatku je měřítko či způsob, dle kterého se poplatek ze základu poplatku stanoví. Poplatková sazba v případě místních poplatků je stanovena pevnou sazbou. Sazba poplatku je vyjádřena peněžitou částkou za poplatkovou jednotku či procentem z poplatkové jednotky. V ZMP se vyskytují maximální sazby poplatků spojené slovem „až“. Poplatek také lze stanovit paušální částkou (týdenní, měsíční, roční) místo zákonné sazby poplatku dle ZMP.⁵³

Ohlašovací povinnost ke vzniku a zániku poplatkové povinnosti je vymezena v § 14a ZMP. Vymezuje, co vše má poplatník uvést ve svém ohlášení, např. to jsou údaje rozhodné pro stanovení výše poplatkové povinnosti, jméno a příjmení či adresa poplatníka.

Poplatkovým obdobím rozumíme dobu, za kterou se příslušný místní poplatek platí. Je určeno jen u některých místních poplatků. U jiných místních poplatků se váže poplatková povinnost na uskutečnění, resp. na trvání určité poplatkově-právní skutečnosti.⁵⁴

ZMP obsahuje i ustanovení o úlevě na poplatku ex lege. Obligatoční úleva od místního poplatku se vyskytuje u místního poplatku ze psů. Tato úleva se týká ex lege předem vymezených důchodců. Od 1. ledna 2011 není fakultativní úleva od místního poplatku výše citovaným zákonem umožněna. Do konce r. 2010 ji umožňoval § 16 ZMP, jež byl zrušen. Poskytována byla pouze na základě žádosti individuálního poplatníka.⁵⁵ Nově je fakultativní úleva opět navrhována v § 16a až § 16d ZMP, již v legislativním procesu. Obecní úřad by tedy mohl zčásti nebo zcela prominout místní poplatek. Návrh předpokládá možnost prominutí poplatku pouze při mimořádných, zejména živelních, událostech.⁵⁶ Případné úlevy

⁵⁰ Tamtéž, s. 2.

⁵¹ Tamtéž, s. 2.

⁵² Tamtéž, s. 3.

⁵³ Tamtéž, s. 3.

⁵⁴ Tamtéž, s. 8-9.

⁵⁵ Tamtéž, s. 13.

⁵⁶ *Závěrečná zpráva o místních poplatcích*. [online]. [cit. 25. 7. 2012]. Dostupné na <www.vlada.cz/Zaverecna-zprava-RIA-k-NZ-o-mistnich-poplaticich>.

na poplatku může obec sama poskytnout určité skupině poplatníků (např. dle sociálních poměrů) na základě zákonného zmocnění v § 14 odst. 2 ZMP. Tyto úlevy uvede ve vyhlášce.

ZMP obsahuje i osvobození od poplatků ze zákona.⁵⁷ Případné další osvobození od poplatku oproti tomuto zákonu může obec sama poskytnout, a to uvedením v OZV obce. Tím tak rozšířit okruh osvobození.⁵⁸

Splatnost jednotlivých místních poplatků se v ZMP nevymezuje. Jejich splatnost je podrobností každé jednotlivé obce dle § 14 odst. 2 ZMP. Obec ji musí u jednotlivých poplatků ve své obecně závazné vyhlášce stanovit, a to v závislosti na poplatkovém období příslušného poplatku.⁵⁹

ZMP určuje i sankci za nesplnění povinností peněžité povahy. Obecní úřad vyměří místní poplatek platebním výměrem nebo nově i hromadným předpisným seznamem, pokud není odveden subjektem poplatku včas nebo ve správné výši. Včas nezaplacené místní poplatky může obecní úřad zvýšit až na jejich trojnásobek.⁶⁰

3.3 Soustava místních poplatků

Soustavu poplatků v ČR tvoří soudní poplatky⁶¹, správní poplatky⁶², místní poplatky⁶³ a ostatní platby poplatkového charakteru jako např. poplatek za komunální odpad⁶⁴, poplatky za znečišťování ovzduší⁶⁵, poplatek za ukládání odpadů na skládky⁶⁶ a další. Jak je vidět, právní úprava poplatků je roztržštěná v mnoha právních předpisech. Já se v této práci zaměřuji pouze a jen na místní poplatky, kterým se nyní budu podrobněji věnovat, avšak v rámci rozsahu bakalářské práce a po teoretické stránce poplatků.

Místní poplatky jsou v našem právním řádu upraveny zákonem č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů. Ust. § 1 ZMP obsahuje taxativní výčet jednotlivých druhů místních poplatků, které tvoří soustavu nestátních neboli místních poplatků, jež může obec vybírat na svém území. Jiné místní poplatky podle tohoto zákona tedy obec nemůže uložit. Má možnost některé poplatky nestanovit vůbec a také má možnost upravovat výši poplatkových povinností, ale jen v rámci zákonné možnosti. Obce tak nesmí

⁵⁷ Zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů

⁵⁸ Na základě zákonného zmocnění v § 14 odst. 2 zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů.

⁵⁹ PELC: *Místní poplatky*, s. 13-14.

⁶⁰ § 11, zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů

⁶¹ Zákon č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů

⁶² Zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů

⁶³ Zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů

⁶⁴ § 17a, zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech, ve znění pozdějších předpisů

⁶⁵ § 19, zákon č. 86/2002 Sb., o ochraně ovzduší, ve znění pozdějších předpisů

⁶⁶ § 45, zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech, ve znění pozdějších předpisů

přesáhnout hranice zákonných sazeb. Aktuálně tuto soustavu tvoří 8 místních poplatků, které obec může (i nemusí) zavádět. Do konce roku 2011 se k těmto poplatkům řadil také místní poplatek za provozovaný výherní hrací přístroj nebo jiné technické herní zařízení povolené MF. Od 1. 1. 2012 již obce nemohou zavádět a následně vybírat tento místní poplatek na svém území. Blížeji o tom v kapitole 4. Pojd'me se nyní podívat, jaké místní poplatky u nás existují.

Aktuálně mohou obce vybírat tyto místní poplatky (dále jen „poplatky“):⁶⁷

- a) **poplatek ze psů,**
- b) **poplatek za lázeňský nebo rekreační pobyt,**
- c) **poplatek za užívání veřejného prostranství,**
- d) **poplatek ze vstupného,**
- e) **poplatek z ubytovací kapacity,**
- f) **poplatek za povolení k vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných míst a částí měst,**
- g) **poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů,**
- h) **poplatek za zhodnocení stavebního pozemku možností jeho připojení na stavbu vodovodu nebo kanalizace.**

V následujících podkapitolách se budu zvlášť podrobně věnovat každému poplatku. Začnu u místního poplatku ze psů.

3.3.1 Místní poplatek ze psů

Poplatek plní funkci fiskální, ale hlavně také plní i funkci regulační. Poplatek především slouží k úhradě nákladů vznikajících při udržování čistoty a úklidu obce zejména ulic, parků a jiných veřejných prostranství. Zároveň se jím limituje počet psů chovaných v některých částech obce. Obec může stanovit výše sazeb poplatků odlišně pro různé lokality v obci a tím ovlivnit zájem o chov psů v hustě zalidněných lokalitách, tj. např. na sídlištích, náměstích nebo také v historických částech obcí,⁶⁸ kde zaplatí tito držitelé vyšší místní poplatek ze psů. NSS k tomu v rozsudku uvádí: „Smyslem poplatku ze psů primárně není a

⁶⁷ § 1 písm. a) až h), zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů

⁶⁸ JIRÁSKOVÁ, Zdena, ŠNEBERKOVÁ, Alena. *Místní poplatky v praxi*. 3. vyd. Praha: Bova Polygon, 2004, s. 21. Podobně uvádí ve své odborné publikaci také i PELC: *Místní poplatky*, s. 26.

ani nemá být posílení obecního rozpočtu, protože pak by se již pojmově nejednalo o poplatek, nýbrž spíše o majetkovou daň. Poplatek ze psů tak nemá jiný význam než snižovat či vyrovnávat negativní důsledky spojené s chovem psů.⁶⁹ S rozsudkem soudu se ztotožňuji, a proto jej uvádím také ve své práci. Obec si může stanovit poplatky různě, což se mi jeví jako rozumné k regulaci psů v obci např. v historických centrech, na náměstích a tedy i celkově pro jejich únosný počet v dané obci.

Je třeba zdůraznit, že v OZV o místních poplatcích nemůže obec řešit záležitosti, které souvisejí s porušováním veřejného pořádku, jako je např. zákaz volného pobíhání psů na veřejných prostranstvích nebo povinnost nosit náhubek. Toto lze vyřešit právě upravením v OZV o veřejném pořádku, jelikož tyto skutečnosti nesouvisejí s poplatkovým řízením.⁷⁰

Poplatníkem a také plátcem poplatku je nyní držitel psa. Poplatková povinnost, jež byla vázána do konce r. 2003 na osobu vlastníka psa, se v praxi totiž neosvědčila. Docházelo například k tomu, že se za vlastníky psů prohlašovaly ty osoby, pro které platí zvýhodněná sazba, přičemž pes u této osoby nepobýval. Poplatník často namítal, že pes, o kterého pečuje, není v jeho vlastnictví.⁷¹ Novela⁷² ZMP s účinností od 1. 1. 2004 tak měla za cíl zamezit častým případům nedodržování poplatkové povinnosti ze strany vlastníka psa. ZMP nyní vymezuje za držitele psa FO nebo PO s trvalým pobytem nebo se sídlem na území ČR.⁷³ Může jím být osoba vlastnící psa nebo jiná osoba než jeho vlastník, která se k němu chová a nakládá s ním jako s vlastním. Tím je rozuměno, že se tato osoba o psa skutečně stará a zajišťuje péči spojenou s jeho životem. Držitel proto nemusí být totožný s vlastníkem psa.⁷⁴ Podotýkám, že evidence psů je možná z jejich identifikačních známek nebo také z mikročipu, je-li v těle psa zaveden. Znamky vydává držitelům psů příslušná obec a jsou nepřenosné.

Předmětem poplatku ze psů je držení psa⁷⁵ staršího 3 měsíců,⁷⁶ a to od počátku kalendářního měsíce následujícího po měsíci, ve kterém pes tento věk dovršil. Poplatková povinnost tak vzniká držiteli psa, pokud jeho pes dovršil stáří tří měsíců, nebo pokud se stal držitelem psa staršího tří měsíců. Věk psa lze zjistit např. z jeho rodokmene nebo na základě

⁶⁹ Rozsudek NSS ze dne 23. 1. 2008, č. j. 2 Afs 107/2007-168

⁷⁰ JIRÁSKOVÁ: *Místní poplatky v praxi*, s. 21.

⁷¹ PELC, Vladimír. *Místní poplatky: úplné znění zákona o místních poplatcích s vysvětlivkami*. 3. vyd. Praha: Linde, 2008, s. 57-58.

⁷² Zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů

⁷³ § 2 odst. 1, zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů

⁷⁴ PELC: *Místní poplatky: úplné znění zákona o místních poplatcích s vysvětlivkami*, s. 57.

⁷⁵ Pes je věcí ve smyslu § 118 odst. 1 zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník. Není nadán „racionálně ovladatelnou vůlí“ a v tomto smyslu ani nemůže porušit právo. Za porušení práva odpovídá jeho držitel.

PELC: *Místní poplatky*, s. 61.

⁷⁶ § 2 odst. 2, zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů

poplatníkem splněné ohlašovací povinnosti.⁷⁷ Od stejného věku psa, přesněji od 3 do 6 měsíců věku, jsou psi držení v zajetí povinni se očkovat proti vzteklině, a poté vždy jednou za rok.⁷⁸ Poplatková povinnost zaniká dnem, kdy přestala být FO či PO držitelem psa např. jeho úhynem, ztrátou čili zaběhnutím, darováním nebo jeho prodejem.⁷⁹ Základem poplatku je tedy držení pes, popř. počet držných psů.

Sazbu poplatku za prvního psa může obec stanovit od 0 do 1 500 Kč za kalendářní rok, což je maximální výše sazby poplatku, jenž nesmí být obcí překročena. V případě druhého a každého dalšího psa téhož držitele může obec zvýšit maximální výši sazby až o 50 %, to je tedy až na částku max. 2 250 Kč za kalendářní rok. Sazba za dalšího psa se stanovuje z částky uvedené u prvního psa v OZV obce. Pokud např. obec stanoví na prvního psa 500 Kč, může na druhého stanovit nejvýše 750 Kč. Zvýšená sazba za druhého a dalšího psa však není vázána na počet psů, kteří se nacházejí v jedné domácnosti, ale je vázána pouze na osobu poplatníka, kterým je držitel psa.⁸⁰ Tímto může obec regulovat počet psů u jednotlivých držitelů psů, což se mi jeví jako rozumné, jelikož se tím omezuje jejich počet v obci a tím se i snižují náklady na údržbu obce. Je otázkou, proč ZMP zpoplatňuje ze zvířat pouze psy. Obec by navíc mohla zpoplatňovat třeba i držitele koček, nejen psů.

Osvobození od poplatku ze zákona se týká úzkého okruhu subjektů.⁸¹ Jedná se o držitele psa, kterým je osoba nevidomá, bezmocná, osoba s těžkým zdravotním postižením, které byl přiznán III. stupeň mimořádných výhod, jež je držitelem průkazu ZTP/P. Dále se osvobozuje osoba provádějící výcvik psů určených k doprovodu těchto výše uvedených osob a dále osoba, které stanoví povinnost držení a používání psa zvláštní právní předpis⁸². Zákon o myslivosti tak ukládá uživateli honitby (myslivci) povinnost držení a používání loveckého psa při honitbě. Loveckým psem se rozumí „pes loveckého plemene uznaného Mezinárodní kynologickou federací s průkazem původu, který složil příslušnou zkoušku z výkonu.“⁸³ Zkoušky psů z výkonu jsou praktické a skládají se před komisí, která vydá potvrzení o složené zkoušce. Potvrzení je veřejnou listinou. Dále se taktéž osvobozuje osoba provozující útulek zřízený obcí pro ztracené nebo opuštěné psy. „Obec může sama nebo ve spolupráci s jinou obcí nebo jinou osobou zřídit a provozovat útulek pro odchycená zvířata“ dle § 42

⁷⁷ JIRÁSKOVÁ: *Místní poplatky v praxi*, s. 22.

⁷⁸ § 4 odst. 1 písm. f), zákon č. 166/1999 Sb., o veterinární péči (veterinární zákon), ve znění pozdějších předpisů

⁷⁹ PELC: *Místní poplatky: úplné znění zákona o místních poplatcích s vysvětlivkami*, s. 61.

⁸⁰ Tamtéž, s. 61.

⁸¹ § 2 odst. 2, zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů

⁸² Zákon č. 449/2001 Sb., o myslivosti, ve znění pozdějších předpisů

⁸³ § 44 odst. 1, zákon č. 449/2001 Sb., o myslivosti, ve znění pozdějších předpisů

odst. 1 veterinárního zákona.⁸⁴ V této souvislosti byl vydán rozsudek NSS, v němž se konstatuje, že „útulky pro psy nepodléhají povinnosti platit poplatek ze psů. Nejsou totiž držitelem věci ve smyslu § 129 odst. 1 občanského zákoníku⁸⁵, který se subsidiárně použije pro výklad pojmu „držitel“⁸⁶ psa.“⁸⁷ S rozsudkem souhlasím, jelikož si útulek psy sám nepořizuje, ale jeho snahou je právě starání se o tyto opuštěné či zatoulané psy. Útulek tak slouží především pro nás, veřejnost. Obec musí zachovávat osvobození, které je obsahem ZMP. Je vhodné, aby si případné další osvobození od poplatku oproti ZMP upravila obec v OZV. Osvobození se může týkat např. psů určených k záchranným pracím nebo k lékařskému použití.⁸⁸

ZMP nezapomíná na osoby, které požívají invalidní, starobní, vdovský nebo vdovecký důchod, který je jediným zdrojem jejich příjmu a na osoby, které jsou poživateli sirotčího důchodu bez ohledu na to, zda je jediným zdrojem jejich příjmu, či nikoliv. O jediný zdroj příjmů se jedná, pokud důchodce nemá žádný jiný příjem než tento důchod. Pokud důchodce pracuje, nebo má příjem např. z pronájmu bytu, nejde o poplatníka, který by mohl platit poplatek se zákonem sníženou sazbou.⁸⁹ Pro tyto taxativně vyjmenované poplatníky neboli držitele psa formuluje ZMP obligatorní úlevu na poplatku ex lege stanovením horní hranicí sazby ve výši max. 200 Kč za 1 drženého psa a rok. Jedná se o sazbu výrazně nižší na rozdíl od obecné sazby ve výši až 1 500 Kč za prvního psa. Tím se zohledňuje jejich sociálněekonomická situace. Poplatek za druhého a každého dalšího psa tedy může činit nejvýše 300 Kč za rok.⁹⁰

Za poplatkové období stanovuje ZMP kalendářní rok.⁹¹ V případě však, že je pes poplatníkem držen kratší dobu, než je celý kalendářní rok, lze poplatek platit a vybírat v poměrné části, která odpovídá počtu měsíců držení psa v každém i započatém kalendářním měsíci. Tedy i včetně měsíce, kdy se tato osoba stala jeho držitelem. Poplatek se zaplatí v poměrné výši k sazbě poplatku stanoveného obcí za celý kalendářní rok, tedy ve výši jedné dvanáctiny roční sazby poplatku za každý kalendářní měsíc držení psa. Jestliže je však poplatek obcí vybrán za celý kalendářní rok, během kterého důvody poplatkové povinnosti pominou, je poměrná (zaplacená) část poplatku, která se týká kalendářních měsíců, ve kterých

⁸⁴ § 46 písm. c), zákon č. 166/1999 Sb., o veterinární péči (veterinární zákon), ve znění pozdějších předpisů

⁸⁵ Zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů

⁸⁶ „Držitelem je ten, kdo s věcí nakládá jako s vlastní nebo kdo vykonává právo pro sebe.“

⁸⁷ Rozsudek NSS ze dne 23. 1. 2008, č. j. 2 Afs 107/2007-168

⁸⁸ PELC: *Místní poplatky*, s. 35.

⁸⁹ JIRÁSKOVÁ: *Místní poplatky v praxi*, s. 24-25.

⁹⁰ § 2 odst. 3, zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů

⁹¹ Začínající lednem.

poplatková povinnost pominula, přeplatkem na dani a postupuje se v souladu se zákonem č. 280/2009 Sb., daňový řád.⁹²

Pokud si např. pořídím dne 16. 4. psa od držitele s trvalým bydlištěm v jiné obci, než ve které mám já trvalé bydliště, je mou povinností přihlásit psa do místní evidence k získání též i jeho evidenčního čísla (ohlašovací povinnost), a to na moje jméno v obci mého trvalého bydliště u příslušného správce poplatku a zaplatit poplatek za měsíc duben až prosinec, tedy za 9 měsíců, v poměrné výši v částce 150 Kč. Stanovená roční sazba poplatku obcí totiž za všechny psy je 200 Kč, pro důchodce pouze 100 Kč. Jelikož nejsem důchodce, platí pro mě sazba 200 Kč.⁹³ Předchozí držitel psa z jiné obce, pokud by zaplatil poplatek ze psů za celý kalendářní rok, si tedy může podat písemnou žádost o vrácení přeplatku na dani dle daňového řádu.⁹⁴ Na konci práce příkládám přílohu č. 3 Přiznání k místnímu poplatku ze psů.

Pro určení místní příslušnosti obce k vyměření poplatku ze psů je rozhodující skutečnost, kde má držitel psa trvalý pobyt nebo sídlo. Není tak rozhodující přechodný pobyt držitele psa. Držitel psa zaplatí poplatek příslušné obci podle místa svého trvalého pobytu nebo sídla.⁹⁵ Místem trvalého pobytu se rozumí „adresa pobytu občana v ČR, kterou si občan zvolí zpravidla v místě, kde má rodinu, rodiče, byt nebo zaměstnání. Občan může mít jen jedno místo trvalého pobytu, a to v objektu, který je označen číslem popisným nebo evidenčním, popřípadě orientačním číslem, a jenž je určen pro bydlení, ubytování nebo individuální rekreaci.“⁹⁶ NSS k tomu v rozsudku uvádí, že „právo na zvolení místa trvalého pobytu je veřejným subjektivním právem.“⁹⁷

ZMP také pamatuje na to, pokud držitel psa změni v průběhu kalendářního roku místo svého trvalého pobytu nebo sídla. Důsledkem toho dojde ke změně místní příslušnosti správce poplatku. V tomto případě se platí poplatek až od počátku kalendářního měsíce následujícího po měsíci, ve kterém došlo ke změně, nově příslušné obci. Poplatek se jí neplatí za měsíc, ve kterém došlo k této změně. Taktéž i v této situaci, lze poplatek platit a následně vybírat v poměrné výši k sazbě poplatku stanoveného na území dané obce za jeden kalendářní rok, tedy k roční sazbě poplatku, a to za každý zbývajících kalendářní měsíc. Pro výpočet

⁹² PELC: *Místní poplatky*, s. 31-32.

⁹³ Poskytnutí odborných informací z obecního úřadu obce Tlumačov, odbor majetkoprávní - oddělení poplatků, pí Hapalová

⁹⁴ § 154, § 155, zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů

⁹⁵ PELC: *Místní poplatky*, s. 32-33.

⁹⁶ § 10 odst. 1, zákon č. 133/2000 Sb., o evidenci obyvatel a rodných číslech a o změně některých zákonů (zákon o evidenci obyvatel), ve znění pozdějších předpisů

⁹⁷ Rozsudek NSS ze dne 21. 6. 2007, č. j. 5 As 10/2007-85

poměrné výše poplatku platí obdobně ustanovení ZMP o sazbě poplatku v případě držení psa po dobu kratší než jeden celý rok.⁹⁸ Splatnost se určí po skončení poplatkového období.

3.3.2 Místní poplatek za lázeňský nebo rekreační pobyt

Tento místní poplatek má na rozdíl od poplatku ze psů význam především rozpočtový neboli fiskální, tedy zajistit příjem do rozpočtu obce. Lze totiž předpokládat, že v lázeňských či rekreačních místech budou vznikat vyšší náklady obce na udržování a zlepšování služeb i zařízení, které slouží rekreantům a lázeňským hostům. V podstatě tyto služby a zařízení přesahují potřeby místních obyvatel. Návštěvníci tímto poplatkem přispívají na udržování a zlepšování obce.⁹⁹

Podotýkám, že místní poplatek se může vybírat buď za lázeňský pobyt, nebo za rekreační pobyt. Totiž v místě, kde se stanovuje poplatek za pobyt lázeňský, nelze vybírat poplatek za pobyt rekreační, jak nám vyplývá z § 3 odst. 1 ZMP.

Vysvětlení pojmu „lázeňské místo“ nám poskytuje tzv. lázeňský zákon. Lázeňským místem se rozumí „území nebo část území obce nebo více obcí, v němž se nacházejí přírodní léčebné lázně, stanovené za lázeňské místo podle tohoto zákona.“ Jaké místo se považuje za lázeňské, stanoví vláda nařízením. Návrh na stanovení podává obec k MZ ČR.¹⁰⁰ Tímto místem může být město Mariánské Lázně. Co se týče vymezení pojmu „místo soustředěného turistického ruchu“, tak legislativa ČR tento pojem nevymezuje. Zda se jedná o místo soustředěného turistického ruchu, rozhoduje sama obec zavedením poplatku v OZV obce.¹⁰¹

U poplatku rozlišujeme osobu poplatníka od osoby plátce.¹⁰² O poplatníka se jedná, pokud splňuje kumulativně obligatorní podmínky dle ZMP. Musí se jednat o pobyt: FO starší 18 let, v lázeňských místech či v místech soustředěného turistického ruchu, přechodný, za úplatu¹⁰³ a zároveň o pobyt za účelem léčení nebo rekreace. Poslední podmínka se považuje za splněnou, pokud FO neprokáže jiný důvod svého dočasného pobytu (ubytování) v těchto místech.¹⁰⁴ Tato osoba nese „břemeno tvrzení i důkazní“ k prokázání opaku, aby neplatila místní poplatek. Jiným důvodem pobytu může být např. pracovní cesta, školní lyžařský výcvik, který není součástí rekreace, dále jazyková příprava, školení či studium školy

⁹⁸ § 2 odst. 3 a odst. 4, zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů

⁹⁹ JIRÁSKOVÁ: *Místní poplatky v praxi*, s. 26.

¹⁰⁰ § 2 odst. 4, § 28 odst. 2 a § 29, zákon č. 164/2001 Sb., o přírodních léčivých zdrojích, zdrojích přírodních minerálních vod, přírodních léčebných lázní a lázeňských místech a o změně některých souvisejících zákonů (lázeňský zákon), ve znění pozdějších předpisů

¹⁰¹ Např. Jeseníky.

¹⁰² § 3 odst. 1 a odst. 3, zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů

¹⁰³ Úplata je podstatným znakem poplatku. Bezplatné pobyty nejsou předmětem tohoto poplatku.

¹⁰⁴ § 3 odst. 1, zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů

v místě.¹⁰⁵ Tímto se tento poplatek odlišuje od poplatku z ubytovací kapacity, o něm více povím nížeji. Nelze je tedy zaměňovat.

Naopak plátcem poplatku za lázeňský či rekreační pobyt je ubytovatel. Může jím být FO nebo PO, která přechodně ubytování za úplatu poskytovává v určitých ubytovacích zařízeních.¹⁰⁶ Ubytovatel má povinnost vybrat od poplatníků, tj. od ubytovaných osob, místní poplatek a odvést jej poté ve stanovené výši místně příslušné obci. Tím se stává zodpovědným za jeho zaplacení obci. Kromě této povinnosti peněžité povahy ZMP stanovuje též plátcí i povinnost nepeněžité povahy. Ubytovatelům je citovaným zákonem stanovena povinnost vést řádně evidenční knihu hostů v písemné podobě, do níž se zapisují tyto stanovené údaje: doba ubytování, účel pobytu, jméno a příjmení, adresa místa trvalého pobytu nebo místa trvalého bydliště v zahraničí, číslo občanského průkazu či cestovního dokladu fyzické osoby, které se ubytování poskytuje. ÚS podává bližší výčet těchto údajů v nálezu sp. zn. Pl. ÚS 20/06.¹⁰⁷ Ubytovatel archivuje tuto evidenční knihu po dobu šesti let od provedení posledního zápisu v ní. Zápisy a údaje, které se zaznamenávají do evidenční knihy, musejí být uspořádány postupně z časového hlediska a zároveň vedeny srozumitelně a přehledně.¹⁰⁸

K osobám poplatníků poplatku za lázeňský nebo rekreační pobyt se zařazují také i osoby, jejichž pobyt v lázeňských místech je plně hrazený z prostředků veřejného zdravotního pojištění. I tito lázeňští hosté stejně tak „zatěžují“ veřejné statky a služby hrazené z obecního rozpočtu.¹⁰⁹

Předmětem poplatku za lázeňský nebo rekreační pobyt se stává přechodný pobyt fyzické osoby na území té obce, která je lázeňským místem nebo místem soustředěného turistického ruchu za účelem svého léčení či rekreace, avšak poskytované ubytování v ubytovacích zařízeních v těchto vybraných místech musí být vždy, zdůrazňuji, úplatné.¹¹⁰

Co se týká ubytovacího zařízení, lze poplatek vybírat např. i při poskytnutí přechodného ubytování v rodinných domech tzv. v soukromí¹¹¹ ve vybraných místech, popř. v ostatních ubytovacích zařízeních vybavenými pro poskytování přechodného ubytování, avšak musí být poskytované za úplatu. Pokud by kupř. FO dočasně bydlela v místě

¹⁰⁵ PELC: *Místní poplatky*, s. 39.

¹⁰⁶ § 3 odst. 3, zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů

¹⁰⁷ Blíže Nález ÚS ze dne 20. 3. 2007, sp. zn. Pl. ÚS 20/06

¹⁰⁸ § 3 odst. 3 a odst. 4, zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů

¹⁰⁹ PELC: *Místní poplatky*, s. 41.

¹¹⁰ § 3 odst. 1, zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů

¹¹¹ JIRÁSKOVÁ: *Místní poplatky v praxi*, s. 28.

turistického ruchu za účelem své rekreace u příbuzných, kterým by za toto ubytování neplatila, podmínka v úplatnosti pobytu by se nenaplnila.¹¹² A poplatek by se tím nevybíral.

Léčení se u poplatku chápe jako léčení lázeňské, nikoli např. léčení se v nemocnici.¹¹³ V této souvislosti k tomu NSS v rozsudku uvádí, že pacienti pobývající v nemocnicích nemusejí hradit místní poplatek za lázeňský nebo rekreační pobyt. Jelikož pobyt v nemocnici není pobytem lázeňským ani rekreačním. Pobyt v nemocnici má účel zcela jiného léčení než toho lázeňského.¹¹⁴

Sazba poplatku je ZMP stanovena na maximální výši až 15 Kč za jednu ubytovanou osobu a za každý i započatý den pobytu této fyzické osoby v lázeňském zařízení kupř. v lázeňském domě nebo rekreačním zařízení např. v kempu v těchto místech, není-li tento den dnem příchodu (příjezdu).¹¹⁵ Poplatková sazba není vysoce stanovena, a proto tento poplatek nemůže mít především regulační charakter na rozdíl od jiných místních poplatků např. jako u poplatku ze psů. Jak uvádí V. Pelc, tento poplatek má především kompenzovat zvýšené výdaje obce, které se vynakládají právě na infrastrukturu ve výše uvedených místech.¹¹⁶ Obec může vybírat poplatek též paušální částkou za pobyt týdenní, měsíční nebo dokonce i roční, a to bez předchozí dohody se subjektem (plátcem) poplatku v předem stanovené výši obcí.¹¹⁷

ZMP obsahuje i vyjmutí od povinnosti platit poplatek zejména pro osoby, u kterých se ze sociálních nebo zdravotních důvodů vybírání poplatku neuplatní.¹¹⁸ Poplatkové povinnosti ze zákona nepodléhají opět osoby nevidomé, bezmocné, osoby s těžkým zdravotním postižením, kterým byl přiznán III. stupeň mimořádných výhod a jsou držiteli průkazu ZTP/P, dále průvodci těchto osob. Osvobozují se taktéž osoby mladší 18 let a osoby starší 70 let nebo osoby, na které náleží přídavky na děti. Osvobození od poplatku se týkalo i vojáků základní služby, jež nebyli ve služebním poměru k armádě, dále osob vykonávající civilní službu. Tato formulace ZMP je ale obsoletní. Zákon č. 85/2004 Sb., o branné povinnosti a jejím zajišťování (branný zákon), ve znění pozdějších předpisů, však základní vojenskou službu nezná. Civilní služba rovněž neexistuje, jelikož zákon č. 18/1992 Sb., o civilní službě, byl zrušen. Jak jsem uvedla výše, poplatek též neplatí osoby po prokázání jiného důvodu pobytu v místě.¹¹⁹

¹¹² PELC: *Místní poplatky*, s. 41.

¹¹³ PELC: *Místní poplatky*, s. 42.

¹¹⁴ Rozsudek NSS ze dne 25. 11. 2009, č. j. 2 Afs 51/2009-85

¹¹⁵ § 3 odst. 5, zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů

¹¹⁶ PELC: *Místní poplatky*, s. 38.

¹¹⁷ § 3 odst. 5, zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů

¹¹⁸ § 3 odst. 2, zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů

¹¹⁹ § 3 odst. 1, zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů

ZMP nestanovuje plátcí termín k výběru poplatku od poplatkových subjektů. Plátce jej může vybírat podle svého uvážení, nejpozději po skončení pobytu ubytované osoby.

3.3.3 Místní poplatek za užívání veřejného prostranství

Poplatek plní částečně funkci fiskální, ale především funkci regulační. Zavedením poplatku obec reguluje zvláštní užívání veřejného prostranství. Poplatkový subjekt neboli uživatel totiž omezuje širokou veřejnost v obecném užívání veřejných prostor ve svůj prospěch. Obec může prostřednictvím daného poplatku ovlivňovat dobu i rozsah veřejného prostranství v záboru.¹²⁰ Samozřejmě se jím také získávají potřebné finance do obecního rozpočtu.

Poplatníkem poplatku za užívání veřejného prostranství je fyzická nebo právnická osoba, která užívá veřejné prostranství některým ze způsobů zvláštního užívání. Tím se rozumí „provádění výkopových prací, umístění dočasných staveb a zařízení sloužících pro poskytování prodeje a služeb,¹²¹ pro umístění stavebních nebo reklamních zařízení, zařízení cirkusů, lunaparků a jiných obdobných atrakcí, umístění skládek, vyhrazení trvalého parkovacího místa a užívání tohoto prostranství pro kulturní, sportovní a reklamní akce nebo potřeby tvorby filmových a televizních děl.“¹²² ZMP podává jejich taxativní výčet, a proto jiné způsoby zvláštního užívání nelze podle tohoto zákona tímto místním poplatkem zpoplatnit.

Účelem veřejného prostranství je jeho obecné a zvláštní užívání. Zvláštní užívání veřejného prostranství, jak bylo výše uvedeno, vymezuje § 4 odst. 1 ZMP a je za úplatu. Vzniká na základě správního rozhodnutí a jen pro uživatele označeného v tomto rozhodnutí. Je tedy na povolení, kterým se rovněž stanoví rozsah, doba užití a další podmínky.¹²³ Zpoplatnění zvláštního užívání prostranství se však nemusí týkat všech veřejných prostranství obce, ale pouze jen těch, která jsou za zvláštní užívání vymezena OZV vydanou dle paragrafu 14 odst. 2 ZMP, v němž je dále stanoveno: „U poplatku za užívání veřejného prostranství určí místa, která v obci podléhají poplatku za užívání veřejného prostranství.“ Povinností obce je tedy ve vyhlášce přesně specifikovat místa určená pro zvláštní užívání veřejného prostranství a podléhající tak tomuto místnímu poplatku, aby případně nedošlo k jejich záměně občany.

¹²⁰ JIRÁSKOVÁ: *Místní poplatky v praxi*, s. 29.

¹²¹ Jedná se např. o předzahrádky restaurací.

¹²² § 4 odst. 1, zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů

¹²³ PELC: *Místní poplatky: úplné znění zákona o místních poplatcích s vysvětlivkami*, s. 95-98.

Jedná se o rozhodování obce v samostatné působnosti.¹²⁴ Avšak jen pouhé obecné uvedení definice veřejného prostranství obsažené v § 34 zákona o obcích¹²⁵ by bylo nedostačující.¹²⁶ Obecně se tedy za veřejná prostranství považují „všechna náměstí, ulice, tržiště, chodníky, veřejná zeleň, parky a další prostory obecně přístupné každému bez omezení, tedy sloužící obecnému užívání, a to bez ohledu na vlastnictví k tomuto prostoru.“¹²⁷

Co se týče obecného užívání veřejného prostranství, nevyžaduje se žádného rozhodnutí správního orgánu. Možnost obecného užívání veřejného prostranství vzniká přímo ze zákona. Okruh uživatelů je v tomto případě neomezený a není třeba ani žádného povolení od obce. Obecné užívání veřejného prostranství obvyklým způsobem je v zásadě bezplatné.¹²⁸ Příkladem je užívání místních komunikací kupř. ulic a chodníků chodci.

ZMP nestanovuje, že by veřejným prostranstvím mohly být jen pozemky ve vlastnictví státu nebo obce. Např. veřejným prostranstvím mohou být i pozemky v soukromém vlastnictví. Podmínkou je jejich veřejná přístupnost bez jakéhokoliv omezení a jejich stanovení právě za veřejná prostranství.¹²⁹

Předmětem místního poplatku za užívání veřejného prostranství jsou výše uvedená užívání veřejného prostranství FO nebo PO zvláštním způsobem.¹³⁰

Sazbu tohoto poplatku může obec uložit ve výši až 10 Kč za každý i započatý metr čtvereční užívaného veřejného prostranství a za každý i započatý den, tedy do 10 Kč/m²/den. Za užívání veřejného prostranství k umístění prodejních nebo reklamních zařízení, lunaparků a jiných obdobných atrakcí může obec zvýšit sazbu až na její desetinásobek, tedy až do výše 100 Kč za každý i započatý metr čtvereční užívaného veřejného prostranství a za každý i započatý den, tedy do 100 Kč/m²/den. Nutno podotknout, že za umístění cirkusů je možné stanovit sazbu nejvýše 10 Kč za m² a den, jelikož se neuvádějí mezi zařízeními, u nichž je možné použít tuto zvýšenou sazbu. ZMP tímto odlišuje zařízení cirkusů od lunaparků. Rovněž obec může podle svého uvážení stanovit poplatek paušální částkou.¹³¹ Sama obec si toto jednostranně rozhodne bez dohody se subjektem poplatku. V. Pelc pak doplňuje, že paušální částka by měla zachovávat určité proporce k denní sazbě poplatku.¹³²

¹²⁴ Ve smyslu § 35 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů

¹²⁵ Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů

¹²⁶ PELC: *Místní poplatky*, s. 53-56.

¹²⁷ § 34, zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů

¹²⁸ PELC: *Místní poplatky*, s. 58.

¹²⁹ PELC, Vladimír. *Místní poplatky: úplné znění zákona o místních poplatcích s vysvětlivkami*. 2. vyd. Praha: Linde, 2004, s. 61.

¹³⁰ § 4 odst. 1 a odst. 2, zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů

¹³¹ § 4 odst. 4, zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů

¹³² PELC: *Místní poplatky*, s. 64-65.

Z povinnosti platit tento místní poplatek obci jsou ze zákona vyjmuti pořadatelé akcí za podmínky, že celý výtěžek z akcí pořádaných na veřejném prostranství je určen na charitativní a veřejně prospěšné účely, nikoli pouze jen jeho část. Veřejně prospěšné účely jsou účely zdravotní, osvětové a sociální. Dále jsou z poplatkové povinnosti vyjmuty ze zákona osoby zdravotně postižené, jestliže užívají veřejné prostranství formou vyhrazení trvalého parkovacího místa.¹³³

Podotýkám ovšem, že tedy povinnost platit místní poplatek se vztahuje též i na zvláštní užívání veřejného prostranství formou „vyhrazení“ trvalého parkovacího místa. V případě ať už dlouhodobého (trvalého) parkování motorového vozidla na pozemní komunikaci se místní poplatek neplatí. Povolení k tomuto zvláštnímu užívání veřejného prostranství v podobě vyhrazení trvalého parkovacího místa vydává příslušný silniční správní úřad podle zákona o pozemních komunikacích.¹³⁴ Za povolení se zaplatí správní poplatek. Vyhrazené parkovací místo bývá častokrát označováno příslušnou dopravní značkou s určitou registrační značkou - SPZ.¹³⁵ Místní poplatky však nelze platit zálohově, tedy dopředu.

3.3.4 Místní poplatek ze vstupného

Dalším poplatkem, který se řadí do soustavy místních poplatků, je místní poplatek ze vstupného. Poplatek má význam rozpočtový, tak i význam regulační. Obec má možnost regulovat (omezovat) konání různých akcí, a to zatížením odlišnými výšemi sazeb poplatku, a tím tak ovlivnit jejich četnost konání v obci. Obec tedy může podle svého zájmu zatížit různé akce pořádané na svém území odlišně vysokými poplatky ze vstupného.¹³⁶

Poplatníkem a zároveň plátcem poplatku ze vstupného je FO nebo PO, která příslušnou akci pořádá, tedy pořadatel dané akce.¹³⁷ Ten platí a odvádí poplatek místně příslušné obci, tedy té, na jejímž území se zpoplatněná akce koná.

Předmětem poplatku je vybrané vstupné, které se vybírá při pořádání kulturních, sportovních, reklamních nebo prodejních akcí bez ohledu na to, z jakých součástí se skládá cena vstupenky. Výčet akcí je dle ZMP taxativní. Poplatník by měl vykalkulovat částku za službu a vstup zvlášť, je-li součástí vstupného další služba např. občerstvení pro hosty akce.

¹³³ § 4 odst. 1 a odst. 3, zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů

¹³⁴ Zákon č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů

¹³⁵ PELC: *Místní poplatky*, s. 66.

¹³⁶ Tamtéž, s. 68.

¹³⁷ § 6 odst. 2, zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů

Není-li však částka za jinou službu „vyčleněna,“ pokládá se za vstupné tato celková částka.¹³⁸ Při vyčlenění této další služby by jistě došlo ke snížení poplatkové povinnosti poplatníka.

Vysvětlení pojmu vstupné nám pak podává ZMP, v němž vstupným se pro účely tohoto citovaného zákona rozumí „peněžitá částka, kterou účastník akce zaplatí za to, že se jí může zúčastnit“.¹³⁹ Vstupné může být zahrnuto i v jiných úplatách, které mohou nést jiný název než „vstupné“. Vstupné může být např. obsaženo v ceně katalogu na aukci, který je nutno zakoupit k zúčastnění se této prodejní aukce. Z uvedeného vyplývá, že ke vstupu na příslušnou akci je třeba zaplatit určitou peněžitou částku označenou jakýmkoliv názvem, i jiným než je „vstupné“ např. i registrační poplatek za účast.¹⁴⁰

Obce ale nesmí vybírat tento místní poplatek z akcí „obdobného charakteru“, tím by totiž přesáhly vymezený rámec právní úpravy § 6 odst. 1 ZMP. Místnímu poplatku ze vstupného podléhá pouze vybrané vstupné na sportovní, reklamní, prodejní nebo kulturní akce.¹⁴¹ Jelikož od 1. 1. 2004 byl ze zákona vypuštěn pojem „akce obdobného charakteru“ a nahrazen jiným pojmem „reklamní akce“.¹⁴²

Podotýkám, že v případě nejasností vysvětlení pojmu „kulturní akce“ zpřesňuje tento pojem ÚS v nálezu takto: „Vstupné z prohlídek kulturních památek nelze zpoplatňovat a návštěvu hradu či zámku nelze pokládat za kulturní akci ve smyslu ZMP. ZMP předpokládá vybírání poplatku ze vstupného v případech, kdy jde o jednorázovou kulturní akci, např. výstavu, taneční zábavu, divadelní představení apod. Kromě toho jsou prostředky z vybraného vstupného na hrady a zámky jednoznačně určeny pro veřejně prospěšné účely se zaměřením na financování oprav a údržby objektů chráněných památkovými úřady a v takovém případě se místní poplatek neplatí.“¹⁴³

ZMP dále stanovuje, že poplatek se vyměřuje z úhrnné částky vybraného vstupného,¹⁴⁴ tedy nikoli z příjmů poplatníka ze vstupného snížených o související výdaje. Jak již bylo uvedeno výše, pořadatel může z vybraného vstupného vyčíslit zvlášť částku za službu a vstup. Takto zvlášť vyčíslená částka za vstup by se považovala za vstupné, ze kterého by se tento místní poplatek vyměřoval. Co se týká základu pro stanovení poplatku ze vstupného, je jím cena vstupenky, avšak snížená o částku DPH, je-li v ceně vstupného také zahrnuta.¹⁴⁵

¹³⁸ PELC: *Místní poplatky: úplné znění zákona o místních poplatcích s vysvětlivkami*, s. 139.

¹³⁹ § 6 odst. 1, zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů

¹⁴⁰ Srov. Rozsudek NSS ze dne 4. 5. 2011, č. j. 1 Afs 5/2011-86

¹⁴¹ Nález ÚS ze dne 20. 3. 2007, sp. zn. Pl. ÚS 20/06

¹⁴² Zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů

¹⁴³ Nález ÚS ze dne 14. 6. 1994, sp. zn. Pl. ÚS 20/93

¹⁴⁴ § 6 odst. 1, zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů

¹⁴⁵ PELC: *Místní poplatky*, s. 71.

Pouze u tohoto jediného poplatku je stanovena procentní poplatková sazba, která činí až 20 % z úhrnné částky vybraného vstupného bez DPH.¹⁴⁶ Obec je oprávněna určit u různých akcí odlišná procenta poplatků ze základu kupř. 5 % u plesů a 20 % u diskoték. Pro právní jistotu poplatníků by měla vyhláška jednoznačně určovat tyto sazby poplatku. Za tuto jednorázovou akci může obec stanovit poplatek paušální částkou (paušálem). Nesmí takto učinit pouze na základě svého uvážení, je nutná předchozí dohoda s poplatníkem, tedy s pořadatelem akce.¹⁴⁷ Obec nesmí sama o tomto jednostranně rozhodnout. Nález ÚS k tomu říká, že „na dohodě s poplatníkem bude pouze to, zda obec bude vybírat poplatek procentní sazbou nebo paušálem stanoveným obcí, který nelze stanovit ad hoc. Je nutno jej předem konkrétně stanovit ve vyhlášce obce.“¹⁴⁸ Jak bylo uvedeno výše, místní poplatky plynou do rozpočtu obce, která je na svém území stanovila, jsou jedním z jejich příjmů.

Z poplatkové povinnosti jsou ze zákona vyjmuty kulturní, sportovní, prodejní nebo reklamní akce, jejichž celý výtěžek, nikoli pouze jen jeho část, je použit na charitativní a veřejně prospěšné účely.¹⁴⁹ V případě nesplnění těchto podmínek by tak celé vstupné podléhalo zpoplatnění. Rovněž obec může pro vymezené akce nebo pro vymezené subjekty poplatky nestanovit vyhláškou, tedy je může z poplatkové povinnosti vyjmout.

Taktéž i tento poplatek nemá poplatkové období. Výběr poplatku je vázán na uskutečnění poplatkově-právní skutečnosti, tedy zpoplatňované akce, která bývá zpravidla jednorázová.¹⁵⁰ Např. taneční zábavy, diskotéky, v sobotu večer.

3.3.5 Místní poplatek z ubytovací kapacity

Význam poplatku je hlavně rozpočtový. Hosté jím přispívají obci na její zvýšené náklady při udržování zařízení a služeb, které slouží právě těmto hostům.¹⁵¹

Poplatníkem a zároveň plátcem poplatku z ubytovací kapacity je dle ZMP ubytovatel. Může jím být FO nebo PO, která přechodně ubytování za úplatu poskytl.¹⁵² Poplatek platí a odvádí místně příslušné obci, tedy správci poplatku, ubytovatel.

Nerozlišuje se, zdali je ubytovatel vlastníkem nebo pouze nájemcem ubytovacího zařízení.¹⁵³ V případě poplatku za lázeňský nebo rekreační pobyt byl ubytovatel pouze

¹⁴⁶ § 6 odst. 3, zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů

¹⁴⁷ PELC: *Místní poplatky*, s. 71.

¹⁴⁸ Nález ÚS ze dne 10. 10. 2006, sp. zn. Pl. ÚS 24/06

¹⁴⁹ § 6 odst. 1, zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů

¹⁵⁰ PELC: *Místní poplatky*, s. 78.

¹⁵¹ PELC: *Místní poplatky*, s. 80.

¹⁵² § 7 odst. 3, zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů

¹⁵³ PELC: *Místní poplatky*, s. 81.

plátcem poplatku, poplatníkem byla jiná fyzická osoba. Podobně jako u poplatku za lázeňský nebo rekreační pobyt je i tady ubytovatel povinen vést řádně evidenční knihu ubytovaných osob a to i v případě, že obec tuto povinnost do OZV nezpracuje. Jedná se totiž o povinnost stanovenou přímo ZMP!¹⁵⁴ Rozdíl se spatřuje v tom, že u poplatku z ubytovací kapacity se do evidenční knihy nezapíše údaj o důvodu ubytování osob,¹⁵⁵ je zde totiž nepodstatný.

Předmětem poplatku je přechodné úplatné ubytování poskytnuté ubytovatelem v daných ubytovacích zařízeních k tomuto účelu určených¹⁵⁶ např. hotely, penziony a turistické ubytovny, tedy využitá lůžková (ubytovací) kapacita. Ubytovací zařízení můžeme definovat jako zařízení určená k přechodnému ubytování a za úplatu. Blíže k tomu vyhláška č. 268/2009 Sb., která ubytovací jednotkou rozumí „jednotlivý pokoj nebo soubor místností, které svým stavebnětechnickým uspořádáním a vybavením splňují požadavky na přechodné ubytování a jsou k tomuto účelu určeny.“¹⁵⁷ Z. Jirásková pak uvádí, že tento místní poplatek nelze vybírat ze staveb určených k bydlení např. rodinné domy, bytové domy a ze staveb určených pro individuální rekreaci.¹⁵⁸ Takže kupř. ani pronajímání soukromého bytu tzv. privátu studentům nepodléhá poplatku z ubytovací kapacity. Příjmy z pronájmu bytu podléhají dani z příjmu.¹⁵⁹ Dle § 7 odst. 1 ZMP se totiž místní poplatek vybírá jen v ubytovacích zařízeních určených k přechodnému ubytování. U poplatku navíc novela¹⁶⁰ ZMP s účinností od 1. 1. 2010 vypustila podmínku, že obec musí být „místem soustředěného turistického ruchu“, jako tomu musí být právě u poplatku za lázeňský nebo rekreační pobyt. Jelikož určitě ne všechna přechodná ubytování jsou poskytována v těchto vymezených místech a dovolím si tvrdit, že tato změna přispěla k možnosti vybírat poplatek i z ubytovacích kapacit umístěných mimo tato místa. Došlo tím k rozšíření míst k výběru poplatku. Změnu shledávám jako smysluplnou, protože výběr poplatku není již omezen jen na některé obce. U poplatku za lázeňský či rekreační pobyt tato podmínka zůstává podle mého i proto, že v těchto vymezených místech obci vznikají vyšší náklady právě na zlepšování služeb a zařízení sloužící návštěvníkům, kteří poplatkem přispívají obci na tento uvedený účel.

Sazba poplatku je stanovena na každé skutečně „využité“ lůžko ubytovanou osobou a každý i započatý den jejího pobytu v daném ubytovacím zařízení. Poplatek se tedy vybírá za

¹⁵⁴ JIRÁSKOVÁ: *Místní poplatky v praxi*, s. 29.

¹⁵⁵ § 7 odst. 3, zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů

¹⁵⁶ § 7 odst. 1, zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů

¹⁵⁷ § 3 písm. d) bod 1, vyhláška č. 268/2009 Sb., o technických požadavcích na stavby, ve znění pozdějších předpisů

¹⁵⁸ JIRÁSKOVÁ: *Místní poplatky v praxi*, s. 38.

¹⁵⁹ § 9, zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů

¹⁶⁰ Zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů

každé využití lůžko, nikoli za lůžko bez ohledu na jeho využití, obsazení.¹⁶¹ Podobně k tomu ÚS v usnesení konstatuje: „Stěžovatelka se nemýlí, když tvrdí, že poplatek z ubytovací kapacity se vybírá v závislosti na počtu využitých lůžek a na době jejich využití, tzn., že rozhodující je skutečná fakticita "obsazenost" lůžek, nikoli jejich kapacita, jíž ubytovací středisko disponuje.“¹⁶² Pro ubytovatele by bylo určitě finančně zničující, pokud by se poplatek vybíral z celé i nevyužité ubytovací kapacity. ZMP tak stanovuje maximální sazbu poplatku až na 6 Kč za každé „využití“ lůžko a za každý i započatý den v určitém ubytovacím zařízení. Zároveň také určuje, že obec může „po předchozí dohodě s poplatníkem“ (ubytovatelem) stanovit poplatek i roční paušální částkou.¹⁶³ K tomu ÚS vyslovuje své přesvědčení: „Ústavní soud tak přisvědčil tvrzení, že nelze stanovit paušální částku poplatku ad hoc a že obce mají sazbu paušálu určit přímo v OZV s tím, že na „dohodě“ s poplatníkem bude pouze otázka, zda se v jeho případě aplikuje poplatek stanovený denní sazbou nebo paušálně.“¹⁶⁴ Paušálně je rozuměno bez ohledu na počet ubytovaných osob.

Poplatku z ubytovací kapacity nepodléhají ze zákona ty ubytovací kapacity, které slouží pro dočasné ubytování studentů a žáků kupř. koleje a internáty, dále ubytovací kapacity ve zdravotnických nebo lázeňských zařízeních např. nemocnice a léčebny, pokud nejsou užívána jako hotelová zařízení. Rovněž tomuto poplatku nepodléhají ubytovací kapacity v zařízeních sloužících charitativním a sociálním účelům.¹⁶⁵

Poplatkové období ZMP nevymezuje. Poplatek se váže na uskutečnění poplatkově-právní skutečnosti, tedy na „každé využití lůžko a den jeho využití.“ Poplatková skutečnost je u poplatku převážně jednorázová,¹⁶⁶ přespání na noc v hotelu při pracovní cestě.

3.3.6 Místní poplatek za povolení k vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných míst a částí měst

Poplatek plní funkci rozpočtovou, především ale plní funkci regulační. Zavedením poplatku se totiž obce snaží o regulaci pohybu motorových vozidel v konkrétních částech obce, zejména v těch historických např. v Praze, Brně. Místní poplatek se tak platí za vydání povolení k vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných míst obce, do kterých je jinak vjezd příslušnou dopravní značkou zakázán kupř. značkou „Zákaz vjezdu všech motorových

¹⁶¹ PELC: *Místní poplatky*, s. 84-85.

¹⁶² Usnesení ÚS ze dne 7. 9. 1999, sp. zn. Pl. ÚS 249/99

¹⁶³ § 7 odst. 4, zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů

¹⁶⁴ Nález ÚS ze dne 10. 10. 2006, sp. zn. Pl. ÚS 24/06

¹⁶⁵ § 7 odst. 2, zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů

¹⁶⁶ PELC: *Místní poplatky*, s. 85.

vozidel“ s dodatkovou tabulí povolující vjezd až po zaplacení místního poplatku za vydání povolení k vjezdu. Díky tomuto získává poplatek charakter spíše správního poplatku.¹⁶⁷ Jelikož je i vybírán za určitý úkon spojený s činností správy obce, kterým je právě ono vydání povolení na žádost konkrétního poplatníka. Podotýkám, že na dodatkové tabuli může být též napsáno, kdo má umožněn vjezd bez povolení např. vozidla zásobování nebo svatebčané ve vymezeném čase.

Poplatek platí fyzická nebo právnická osoba, které bylo vydáno povolení k vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných míst v obci, stává se tedy jeho poplatníkem.¹⁶⁸ ZMP vymezuje i okruh osob, které místní poplatek neplatí. Z poplatkové povinnosti jsou ze zákona vyjmuty fyzické osoby, které mají trvalý pobyt ve vybraném místě nebo osoby, které vlastní nemovitosti (rodinné domy, chaty) ve vybraném místě. Dále poplatek neplatí osoby jim blízké, manželé těchto osob a jejich děti. Rovněž poplatek neplatí osoby¹⁶⁹, které ve vybraném místě užívají nemovitosti ke své hospodářské (podnikatelské) činnosti nebo také držitelé průkazu ZTP i jejich průvodci.¹⁷⁰ Obec může v OZV rozšířit okruh osob, od kterých se poplatek nebude vybírat např. z vozidla praktického lékaře ve službě.

Předmětem poplatku je vydání povolení k vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných míst a částí měst, do kterých je jinak vjezd zakázán příslušnou dopravní značkou, která označuje zákaz vjezdu.¹⁷¹ Povolení se vydává jen na žádost konkrétního poplatníka na předepsaném formuláři, který příkládám na konci práce jako přílohu č. 4.

Na základě vydaného povolení obcí je poplatníkům umožněn vjezd do těchto vybraných míst např. lázeňská zóna, pěší zóna či náměstí a centra měst. Obec tedy musí ve vyhlášce o místních poplatcích nebo v příloze této vyhlášky přesně vymezovat tato vybraná místa, u kterých právě bude docházet k vybírání místního poplatku¹⁷² kupř. názvy ulic. Co se týče vymezení pojmu „motorové vozidlo“, definici nám poskytuje zákon o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích takto: „Silniční vozidlo je motorové nebo nemotorové vozidlo, které je vyrobené za účelem provozu na pozemních komunikacích pro přepravu osob, zvířat nebo věcí.“¹⁷³

Maximální sazba poplatku může činit až 20 Kč za každé jedno vozidlo a každý i započatý den trvání povolení k vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných míst a částí měst,

¹⁶⁷ PELC: *Místní poplatky*, s. 87.

¹⁶⁸ § 10 odst. 1, zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů

¹⁶⁹ Rozuměno FO i PO.

¹⁷⁰ § 10 odst. 1, zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů

¹⁷¹ § 10 odst. 2, zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů

¹⁷² PELC: *Místní poplatky*, s. 87.

¹⁷³ § 2 odst. 1, zákon č. 56/2001 Sb., o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů

resp. obcí. Je jedno, kterou část dne poplatník využije. Celková částka místního poplatku se spočítá tak, že stanovená sazba poplatku obcí za jeden den se vynásobí celkovým počtem dnů, na které bylo vydáno povolení k vjezdu. Po předchozí dohodě s poplatníkem lze také stanovit poplatek opět i paušálem místo základní sazby.¹⁷⁴ Ze zákona je patrné, že povolení se vztahuje pouze na jedno dané vozidlo a je tak nepřenosné na jiné. Toto povolení tzv. povolenku je nutno mít umístěnou na viditelném místě ve vozidle.

Poplatkové období zde vyjádřit nelze. Důležité je, jak dlouho přetrvává poplatkově-právní skutečnost, kterou je „každý den trvání povolení k vjezdu do vybraných míst a částí obcí, měst.“¹⁷⁵ Místní poplatek může být splatný současně s vydáním povolení.

3.3.7 Místní poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů

Dále budu používat jen „místní poplatek za provoz systému“ dle ZMP. Účel poplatku je pouze rozpočtový. Obce se tímto snaží získat finanční prostředky na úhradu části nákladů na provoz daného systému. Obec má přitom následující 3 možnosti, jak získat tyto potřebné finance od občanů.¹⁷⁶

Jednak první možností je výběr „místního poplatku za provoz systému“ dle § 10b ZMP. Více se tímto poplatkem budu zabývat nížeji. Dále obec může vybírat „poplatek za komunální odpad“ od FO na základě smlouvy. Tato písemná smlouva musí obsahovat výši úhrady.¹⁷⁷ Třetí variantou je možnost vybírání „poplatku za komunální odpad“ vznikající na jejím území. Jak uvádí citovaný zákon: „Poplatníkem je každá FO, při jejíž činnosti vzniká komunální odpad“ a plátcem je vlastník dané nemovitosti.¹⁷⁸ Rozdílem posledních dvou variant od první varianty však spočívá v tom, že tyto poplatky jsou stanoveny v konkrétní výši s vazbou na skutečné výdaje při nakládání s komunálními odpady. Nejsou tedy stanoveny poplatkovou sazbou na rozdíl od první varianty, ale tyto poplatky se váží na konkrétní množství vyprodukovaného odpadu.¹⁷⁹

V rozsudku NSS nalezneme bližší vymezení rozdílů u těchto poplatků: „Rozdíl spočívá především v tom, že poplatek podle zákona o odpadech je vázán na vyprodukovaný odpad, který je prostřednictvím systému obcí zlikvidován, kdežto poplatek dle ZMP je

¹⁷⁴ § 10 odst. 3, zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů

¹⁷⁵ PELC: *Místní poplatky*, s. 89.

¹⁷⁶ Tamtéž, s. 95-96.

¹⁷⁷ § 17 odst. 5, zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech, ve znění pozdějších předpisů

¹⁷⁸ § 17a odst. 1 a odst. 2, zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech, ve znění pozdějších předpisů

¹⁷⁹ PELC: *Místní poplatky*, s. 96-97.

paušální poplatek za provoz celého systému, který je vázán na skutečnost existence trvalého pobytu jedince v obci. Při variantě poplatku dle ZMP tedy nejde o poplatek za odvoz určitého množství vyprodukovaného odpadu. V této souvislosti NSS zdůrazňuje, že je zcela na uvážení obcí, kterou z variant si pro úhradu za provoz předmětného systému zvolí.¹⁸⁰ V. Pelc pak jen konstatuje, že obecní zastupitelstvo může stanovit buď variantu dle zákona o odpadech nebo jen variantu dle ZMP.¹⁸¹

Co se týče vymezení pojmu „komunální odpad“, definici nám poskytuje zákon o odpadech takto: „Komunálním odpadem je veškerý odpad vznikající na území obce při činnosti fyzických osob, a který je uveden jako komunální odpad v Katalogu odpadů.“¹⁸²

ZMP rozlišuje dvě skupiny poplatníků, tedy osob, které jsou povinny platit místní poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů, který je provozován obcí. Do první skupiny poplatníků se řadí fyzické osoby, které mají v dané obci trvalý pobyt. Jeden určený „společný zástupce“ má možnost odvádět poplatek za všechny členy domácnosti. Jeho povinností je ale dle ZMP oznámit obci tyto údaje: jména a data narození osob, za které odvádí tento poplatek. Druhou skupinou poplatníků jsou FO vlastníci či spoluvlastníci stavby na území obce určenou nebo sloužící k individuální rekreaci osob, ve které však není žádná FO hlášena k trvalému pobytu (rekreanti, chalupáři).¹⁸³

Ze ZMP neplyne pro obec povinnost poskytnout poplatníkům osvobození od poplatku ex lege.¹⁸⁴ ÚS v nálezu konstatuje, že pokud by obec chtěla ve vyhlášce zakotvit možnost úlev či osvobození od poplatku, musela by tak učinit na rovném základě, tj. obdobně pro obě skupiny poplatníků uvedených v ust. § 10b ZMP. Jinak by vyhláška byla diskriminační a rozporná s čl. 1 LZPS, jakož i s ust. § 10b ZMP.¹⁸⁵ Případné úlevy na poplatku může obec sama poskytnout občanům na základě zákonného zmocnění v § 14 odst. 2 ZMP, a to uvedením ve vyhlášce např. důchodcům nebo třeba studentům bydlících na kolejích.

Sazba poplatku se skládá ze dvou částek. Obě tyto částky mohou být stanoveny do výše až 250 Kč za osobu a kalendářní rok. Maximálně tedy může sazba poplatku činit až 500 Kč za osobu a rok. První částka může být stanovena v rozpětí 0 až 250 Kč, tedy nemusí být obcí vůbec stanovena. Vztahuje se na každou FO, která má v obci trvalý pobyt. Druhou

¹⁸⁰ Rozsudek NSS ze dne 20. 1. 2010, č. j. 9 Afs 81/2009-48

¹⁸¹ PELC: *Místní poplatky*, s. 96.

¹⁸² § 4 odst. 1 písm. b), zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech, ve znění pozdějších předpisů

¹⁸³ § 10b odst. 1 písm. a), písm. b), zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů

¹⁸⁴ Zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů

¹⁸⁵ Nález ÚS ze dne 10. 12. 2002, č. j. Pl. ÚS 16/02-2

částku může obec určit jen na základě svých skutečných nákladů za svoz a sběr netříděného komunálního odpadu v předchozím roce. Obec uvede v příloze své vyhlášky o místních poplatcích vyúčtování nákladů za minulý rok a jejich rozdělení na obyvatele, tedy na jednotlivou osobu.¹⁸⁶ Novela¹⁸⁷ ZMP s účinností od 1. 1. 2013 navyšuje druhou částku, tj. za svoz netříděného odpadu, na 750 Kč. To znamená, že maximální sazba poplatku by mohla činit až 1 000 Kč za osobu a rok, tj. nově vzroste až na dvojnásobek této původní sazby.¹⁸⁸

ZMP dále uvádí, že pokud poplatník změní v průběhu roku trvalý pobyt, pak tento místní poplatek zaplatí v poměrné výši.¹⁸⁹

3.3.8 Místní poplatek za zhodnocení stavebního pozemku možností připojení na obcí vybudovanou stavbu vodovodu nebo kanalizace

Účelem poplatku je získat částečnou úhradu nákladů, jež obci vznikly s investicí na vybudování této infrastruktury, tedy vodovodu a kanalizace v dané obci.¹⁹⁰

Za poplatníka ZMP stanovuje vlastníka stavebního pozemku, který je takto zhodnocený. Vlastník pozemku však musí být zapsán v katastru nemovitostí. V případě, že ke stavebnímu pozemku má vlastnické právo více osob, jsou tyto osoby povinny platit místní poplatek společně a nerozdílně.¹⁹¹ Vymezení pojmu „stavební pozemek“ nalezneme v zákoně o oceňování majetku.¹⁹²

Předmětem poplatku je možnost připojení pozemku na obcí vybudovanou stavbu vodovodu nebo kanalizace,¹⁹³ nikoli tedy připojení na jiné inženýrské sítě (plynovod).

Poplatkovým základem je rozdíl ceny stavebního pozemku bez možnosti připojení a ceny stavebního pozemku s touto možností připojení.¹⁹⁴

Sazba poplatku nesmí přesáhnout rozdíl ceny stavebního pozemku bez této možnosti a ceny stavebního pozemku s touto možností připojení. V ZMP se stanovuje, podle kterého

¹⁸⁶ § 10b odst. 1, odst. 3 písm. a), písm. b), zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů

¹⁸⁷ Zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů

¹⁸⁸ Herrmannová, Bronislava. *Obce budou mít možnost zvýšit poplatek za odpad*. [online]. [cit. 25. 7. 2012]. Dostupné na <<http://zpravy.alfa9.cz/absolutenm/templates/zprava.aspx?articleid=613&zoneid=3>>.

¹⁸⁹ § 10b odst. 4, zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů

¹⁹⁰ PELC: *Místní poplatky*, s. 109.

¹⁹¹ § 10c odst. 1, zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů

¹⁹² § 9 odst. 1 písm. a) bod 1, zákon č. 151/1997 Sb., o oceňování majetku, ve znění pozdějších předpisů

¹⁹³ § 10c odst. 1, zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů

¹⁹⁴ PELC: *Místní poplatky*, s. 112-113.

právního předpisu se stanoví cena stavebního pozemku v obci pro tyto stavby. Obec si pak ve vyhlášce určí výše sazeb poplatku na 1 m² zhodnoceného stavebního pozemku.¹⁹⁵

Místní poplatek se zaplatí obci, na jejímž území se nachází tento zhodnocený stavební pozemek obcí.¹⁹⁶

Osvobození tento zákon neposkytuje.¹⁹⁷ Je tedy na samotném rozhodnutí obce, zda poskytne osvobození nebo případnou úlevu na poplatek uvedením v OZV obce.

¹⁹⁵ § 10c odst. 3, zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů

¹⁹⁶ § 10c odst. 2, zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů

¹⁹⁷ Zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů

4 Změna zákona o loteriích a jiných podobných hrách od 1. 1. 2012

Čtvrtá kapitola ozřejmí nastalé změny tohoto zákona, jelikož tato část není stěžejní pro mou práci. Stěžejním tématem pro mou práci zůstávají místní poplatky. Nově od 1. ledna 2012 již obce nemohou zavádět a následně vybírat místní poplatek za provozovaný výherní hrací přístroj („VHP“) a jiné technické herní zařízení („JTHZ“) povolené MF na svém území dle zákona o místních poplatcích.¹⁹⁸ Jelikož novela zákona č. 458/2011 Sb. zrušila písm. g) v § 1 a § 10a zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů. To znamená, že tento místní poplatek byl zrušen. Tato změna se dotkla též i zákona o loteriích a jiných podobných hrách.¹⁹⁹ Nyní tedy provozování VHP a JTHZ od 1. 1. 2012 podléhá odvodu z loterií a jiných podobných her podle části šesté § 41 a násl. citovaného zákona.

Poplatníkem odvodu z loterií a jiných podobných her je „provozovatel loterie nebo jiné podobné hry.“²⁰⁰ Podle ust. § 4 odst. 7 novelizovaného zákona mohou VHP provozovat pouze akciové společnosti se zákonem stanovených podmínek (kupř. složit základní kapitál ve stanovené výši před vydáním povolení k provozu těchto her).²⁰¹ Žadatelé o povolení k provozu loterie a jiné podobné hry musejí být osobami bezúhonnými, jak nám říká § 4a zákona o loteriích a jiných podobných hrách.

Přijetí této žádosti o vydání povolení je zpoplatněno správním poplatkem ve výši 5 000 Kč.²⁰² V souladu s ust. § 7 odst. 1 písm. d) zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů, je tento správní poplatek příjmem, který plyne do obecního rozpočtu.

Správu těchto odvodů nyní vykonávají nově finanční úřady místo předešlých obecních úřadů. Finanční úřady tak odvádějí obcím zákonem stanovené odvody. Finanční úřady tyto poměrné části odvodů přeposílají na účty jednotlivých obcí v souladu s citovaným zákonem.²⁰³ Při správě se řídí zákonem č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů.

§ 41i odst. 1 pak uvádí rozpočtová určení odvodů takto: „Část odvodu z loterií a jiných podobných her ve výši dílčího odvodu z výherních hracích přístrojů a jiných

¹⁹⁸ Zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů

¹⁹⁹ Zákon č. 202/1990 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách, ve znění pozdějších předpisů

²⁰⁰ § 41, zákon č. 202/1990 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách, ve znění pozdějších předpisů

²⁰¹ § 4 odst. 6 písm. b), zákon č. 202/1990 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách, ve znění pozdějších předpisů

²⁰² Zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů

²⁰³ § 41h, zákon č. 202/1990 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách, ve znění pozdějších předpisů

technických zařízení je z 20 % příjmem státního rozpočtu a z 80 % příjmem rozpočtů obcí.“ A dále následně uvádí: „Odvod z loterií a jiných podobných her s výjimkou části odvodu dle § 41i odst. 1 je ze 70 % příjmem státního rozpočtu a z 30 % příjmem rozpočtů obcí.“ Odvodovým obdobím se pak stává kalendářní rok.²⁰⁴

Já sama se v osobním životě o hazardní hry nezajímám, nehraji tyto hry (kursové sázky, poker ani hrací automaty apod.). Člověk se na nich může stát závislým a přijít i o spoustu peněz, nejen svých.

²⁰⁴ § 41i odst. 3 a § 41e, zákon č. 202/1990 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách, ve znění pozdějších předpisů

Závěr

Ve své bakalářské práci jsem se zaměřila na právní úpravu místních poplatků, zejména na její výklad včetně výkladu některých obecných pojmů použitých v zákoně č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů. Zabývala jsem se jejich teoretickými otázkami a možnostmi jejich ukládání obcemi v samostatné působnosti. Vycházela jsem zejména ze zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, dále z právních předpisů dotýkající se této problematiky, odborné literatury a judikatury soudů České republiky. Rovněž jsem vycházela ze zásad pro vypracování této bakalářské práce.

V této práci se mi podařilo dosáhnout cíle, jež jsem si stanovila v jejím úvodu. Shrnula jsem v ní všechny teoretické poznatky o místních poplatcích, které jsem se dozvěděla z níže použitých odborných zdrojů. Začala jsem srovnáním pojmů poplatku a daně, dále vymezením obecního rozpočtu a jeho příjmy. Zabývala jsem se také poplatkovými prvky místních poplatků a jejich funkcemi. Následně jsem jednotlivé místní poplatky podrobněji popisovala. Dále jsem také věnovala pozornost nastalým změnám zákona č. 202/1990 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách, ve znění pozdějších předpisů, od aktuálního roku 2012.

Místní poplatky jsou jedním z příjmů, které plynou do obecního rozpočtu. Nejsou však velkým příjmem pro obec, ale vhodně doplňují ostatní příjmy. Jelikož mají místní poplatky fakultativní charakter, je na rozhodnutí obce, aby si zvolila v obecně závazné vyhlášce ty místní poplatky, které bude na svém území zavádět a následně vybírat od poplatkových subjektů. Zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích podává jejich taxativní výčet. Proto jiné místní poplatky obcí nelze uložit. Povinnými neboli obligatorními se pro občany stávají poté, co jsou obcí stanoveny v obecně závazné vyhlášce. Do konce roku 2011 existovalo devět místních poplatků. Nově od 1. ledna 2012 byl zrušen místní poplatek za provozovaný výherní hrací přístroj nebo jiné technické herní zařízení. Nyní provozování VHP a JTHZ od 1. 1. 2012 podléhá odvodu z loterií a jiných podobných her. Místní poplatky se podle dostupné odborné literatury řadí k vlastním daňovým příjmům rozpočtů obcí. Charakter daně nalezneme např. u místního poplatku ze psů nebo také u poplatku ze vstupného. Naopak charakter poplatku lze spatřovat kupř. u místního poplatku za povolení k vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných míst a částí měst nebo také u poplatku za užívání veřejného prostranství.

Správu místních poplatků vykonává obecní úřad, který se tímto stává správcem poplatků. Pro výkon jejich správy je subsidiárně použit zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů, neupravuje-li jiný zákon správu daní jinak. Obsahuje práva a povinnosti subjektů poplatků, třetích osob a upravuje i postup správců poplatků.

Místním poplatkům, které jsou stěžejním tématem pro mou bakalářskou práci, si závěrem dovolím tvrdit, jsem se věnovala dosti podrobněji. Jelikož jsem ale limitovaná stanoveným počtem znaků, nezabývám se také jejich praktickou částí. Ta by mohla být dále pak rozvedena v diplomové práci zabývající se těmito místními poplatky.

Zpracování bakalářské práce je pro mě určitě pozitivním přínosem. Dozvěděla jsem se totiž i nové odborné poznatky, které mě obohatily a určitě je využiji v budoucnu ve svém osobním, tak i profesním životě.

Anotace

Příjmení a jméno autorky práce:	Boudová Veronika
Instituce:	Univerzita Palackého v Olomouci, Právnická fakulta
Název práce v českém jazyce:	Místní poplatky jako příjem obecního rozpočtu
Název práce v anglickém jazyce:	The local charges as income of the municipal budget
Vedoucí bakalářské práce:	JUDr. Michael Kohajda, Ph.D.
Rok obhajoby:	2012
Klíčová slova v českém jazyce:	Místní poplatek, obecní rozpočet, daň, poplatek, loterie, obecně závazná vyhláška, samospráva, poplatník, plátce, zákon o místních poplatcích, příjem, výherní hrací přístroj, poplatkové prvky.
Klíčová slova v anglickém jazyce:	The local charge, a municipal budget, the tax, the charge, a lottery, a generally binding regulation, the autonomy, the payer, an income, the law about local charges, a gaming machine, a charge elements.

Tato bakalářská práce se zabývá místními poplatky jako jedním z příjmů obecního rozpočtu. Teoreticky vymezuje obecní rozpočet a jeho příjmy, dále definuje pojem poplatek a daň. V hlavní části se tato práce zabývá právní úpravou místních poplatků. Zabývá se zejména výkladem ustanovení zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích včetně výkladu některých obecných pojmů v něm použitých. Dále práce také objasňuje nastalé změny zákona č. 202/1990 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách, od 1. ledna r. 2012.

This bachelor thesis deals with the local charges as one of the incomes of the municipal budget. Introduction defines the municipal budget and its revenue, further defines the term charge and tax. The main part of this work deals with local charges legislation. It deals mainly with the interpretation of the law no. 565/1990 Collection, about a local charges including the interpretation of some common terms used in it. Further thesis explains incurred changes in the law no. 202/1990 Collection, about a lotteries and a similar games since the first of January 2012.

Seznam použitých zdrojů

Odborné publikace:

- 1 BAKEŠ, Milan a kol. *Finanční právo*. 5. vydání. Praha: C. H. Beck, 2009. 552 s.
- 2 BORKOVEC, Aleš. *Veřejné finance se zaměřením na rozpočtové právo*. 1. vydání. Brno: Masarykova univerzita, 2002. 42 s.
- 3 HAMERNÍKOVÁ, Bojka a kol. *Veřejné finance*. 2. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2010. 340 s.
- 4 JIRÁSKOVÁ, Zdeňka, ŠNEBERKOVÁ, Alena. *Místní poplatky v praxi*. 1. vyd. Praha: Polygon, 2004. 134 s.
- 5 MARKOVÁ, Hana, BOHÁČ, Radim. *Rozpočtové právo*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2007. 248 s.
- 6 PAŘÍZKOVÁ, Ivana. *Finance územní samosprávy*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2008. 238 s.
- 7 PAŘÍZKOVÁ, Ivana. *Finanční právo: finance územní samosprávy*. 1. vydání. Brno: Masarykova univerzita, 2005. 116 s.
- 8 PEKOVÁ, Jitka. *Hospodaření a finance územní samosprávy*. 1. vyd. Praha: Management Press, 2004. 375 s.
- 9 PELC, Vladimír. *Místní poplatky: Oprávnění obcí: povinnosti podnikatelů, živnostníků a občanů*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2011. 216 s.
- 10 PELC, Vladimír. *Místní poplatky: Úplné znění zákona o místních poplatcích s vysvětlivkami*. 3. vyd. Praha: Linde, 2008. 303 s.

Právní předpisy:

Zákon č. 202/1990 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách, ve znění pozdějších předpisů
Usnesení předsednictva ČNR č. 2/1993 Sb., o vyhlášení Listiny základních práv a svobod jako součásti ústavního pořádku ČR, ve znění pozdějších předpisů
Ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění pozdějších předpisů
Zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů
Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů
Zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů
Zákon č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 56/2001 Sb., o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 458/2011 Sb., kterým se mění zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích

Zákon č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 86/2002 Sb., o ochraně ovzduší, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 133/2000 Sb., o evidenci obyvatel a rodných číslech a o změně některých zákonů (zákon o evidenci obyvatel), ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 449/2001 Sb., o myslivosti, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 166/1999 Sb., o veterinární péči (veterinární zákon), ve znění pozdějších předpisů

Vyhláška MF č. 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům (zákon o rozpočtovém určení daní), ve znění pozdějších předpisů

Vyhláška č. 268/2009 Sb., o technických požadavcích na stavby, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 198/2009 Sb., o rovném zacházení a o právních prostředcích ochrany před diskriminací a o změně některých zákonů (antidiskriminační zákon), ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 164/2001 Sb., o přírodních léčivých zdrojích, zdrojích přírodních minerálních vod, přírodních léčebných lázní a lázeňských místech a o změně některých souvisejících zákonů (lázeňský zákon), ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 151/1997 Sb., o oceňování majetku, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 357/1992 Sb., o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitostí, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů

Judikatura:

Rozsudek NSS ze dne 23. 1. 2008, č. j. 2 Afs 107/2007-168

Rozsudek NSS ze dne 21. 6. 2007, č. j. 5 As 10/2007-85

Rozsudek NSS ze dne 4. 5. 2011, č. j. 1 Afs 5/2011-86

Rozsudek NSS ze dne 25. 11. 2009, č. j. 2 Afs 51/2009-85

Rozsudek NSS ze dne 20. 1. 2010, č. j. 9 Afs 81/2009-48

Nález ÚS ČR ze dne 14. 6. 1994, sp. zn. Pl. ÚS 20/93

Nález ÚS ze dne 10. 10. 2006, sp. zn. Pl. ÚS 24/06

Nález ÚS ze dne 20. 3. 2007, sp. zn. Pl. ÚS 20/06

Nález ÚS ze dne 26. 4. 1994, sp. zn. Pl. ÚS 39/93

Nález ÚS ČR ze dne 10. 10. 2006, sp. zn. Pl. ÚS 24/06

Nález ÚS ze dne 10. 12. 2002, č. j. Pl. ÚS 16/02-2

Usnesení ÚS ze dne 7. 9. 1999, sp. zn. Pl. ÚS 249/99

Internetové zdroje:

Herrmannová, Bronislava. *Obce budou mít možnost zvýšit poplatek za odpad*. [online]. [cit. 25. 7. 2012]. Dostupné na <<http://zpravy.alfa9.cz/absolutenm/templates/zprava.aspx?articleid=613&zoneid=3>>.

Vzor platebního výměru. [online]. [cit. 25. 7. 2012] Dostupné na <<http://www.vzoryzdarma.eu/07e-vzor-platebni-vymer-na-poplatek-za-komunalni-odpad.html>>.

Formulář přiznání. [online]. [cit. 25. 7. 2012]. Dostupné na <<http://www.lipovec.unas.cz/?action=formulare>>.

Formulář žádosti. [online]. [cit. 25. 7. 2012]. Dostupné na <http://vismo.obce.cz/libochovany/vismo/dokumenty2.asp?u=8310&id_org=8310&id=9867>.

Závěrečná zpráva o místních poplatcích. [online]. [cit. 25. 7. 2012]. Dostupné na <www.vlada.cz/Zaverecna-zprava-RIA-k-NZ-o-mistnich-poplaticich>.

Jiné odborné zdroje:

Poskytnutí odborných informací z městského úřadu v Adamově, pí Bc. Mašková, ekonomický odbor, email: ekonomika@adamov.cz, 516 499 631.

Poskytnutí odborných informací z obecního úřadu obce Tlumačov, odbor majetkoprávní – oddělení místních poplatků, pí Hapalová, email: majetekou@tlumacov.cz, 577 929 030.

Přílohy

Příloha č. 1: Daňové příjmy rozpočtů obcí

Daňové příjmy rozpočtů obcí tvoří:

- a) výnos daně z nemovitostí; příjemcem je ta obec, na jejímž území se nemovitost nachází,
- b) podíl na 19,93 % z celostátního hrubého výnosu daně z přidané hodnoty,
- c) podíl na 21,4 % z celostátního hrubého výnosu daně (záloh na daň) z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a funkčních požitků, odváděné zaměstnavatelem jako plátcem daně podle zákona o daních z příjmů,
- d) podíl na 21,4 % z celostátního hrubého výnosu daně (záloh na daň) z příjmů fyzických osob vybírané srážkou podle zvláštní sazby, s výjimkou výnosů uvedených pod písmenem c),
- e) podíl na 21,4 % z 60 % z celostátního hrubého výnosu daně (záloh na daň) z příjmů fyzických osob sníženého o výnosy uvedené v písmenech c) a d),
- f) podíl na 21,4 % z celostátního hrubého výnosu daně z příjmů právnických osob, s výjimkou výnosů uvedených v písmenu h) a v § 3 odst. 1 písm. a),
- g) 30 % z výnosu záloh na daň z příjmů fyzických osob, které mají na území obce bydliště ke dni jejich splatnosti, a výnosu daně (vyrovnání a dodatečně přiznaná nebo dodatečně vyměřená daň) z příjmů fyzických osob, které měly na území obce bydliště k poslednímu dni zdaňovacího období, k němuž se daňová povinnost vztahuje, s výjimkou daně vybírané srážkou podle zvláštní sazby a s výjimkou daně (záloh na daň) z příjmů ze závislé činnosti a z funkčních požitků srážených a odváděných plátcem daně. Bydlištěm se pro účely tohoto zákona rozumí místo trvalého pobytu fyzické osoby,
- h) daň z příjmů právnických osob v případech, kdy poplatníkem je příslušná obec, s výjimkou daně vybírané srážkou podle zvláštní sazby,
- i) podíl na 1,5 % z celostátního hrubého výnosu daně (záloh na daň) z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a z funkčních požitků, odváděné zaměstnavatelem jako plátcem daně z příjmů, s výjimkou daně z příjmů fyzických osob vybírané srážkou podle zvláštní sazby.

Zdroj: § 4 odst. 1 písm. a) až i) zákona č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní, ve znění pozdějších předpisů

Příloha č. 2: Vzor platebního výměru na vyměření místního poplatku

Obecní (městský) úřad

odbor: ... (popř. bez označení odboru)

Č. j.: ...

Vyřizuje: ...

Telefon: ...

Adresa příjemce: *(uvést identifikační údaje daňového subjektu)*

...

V... dne ...

PLATEBNÍ VÝMĚR č. ...

na místní poplatek ...

Podle ustanovení § 11 zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů a obecně závazné vyhlášky obce ... *(uvést název a číslo vyhlášky)* a v souladu se zákonem č. 280/2009 Sb., daňový řád, vyměřuje obecní úřad ..., odbor ... daňovému subjektu ... *(uvést identifikační údaje daňového subjektu)* místní poplatek ... *(uvést o jaký typ místního poplatku se jedná)* za období ... *(specifikovat období)* v částce ... Kč *(slovy: ...)*

(v případě vydání platebního výměru za více období je nutné vypsát každé období a odpovídající částku zvlášť a závěrem uvést celkovou výši poplatkové povinnosti).

Tuto částku zaplaťte na účet obce č. ..., který je vedený u pobočky banky ... konstantní symbol ... variabilní symbol ..., a to do 15 dnů ode dne právní moci tohoto platebního výměru.

Odůvodnění:

Obsahem odůvodnění bude uvedení skutečnosti, že poplatková povinnost byla splněna v nesprávné výši, a proto se příjemci rozhodnutí vyměřuje zbývající část místního poplatku.

Poučení:

Proti tomuto platebnímu výměru se můžete odvolat u shora uvedeného správce místních poplatků do 30 dnů ode dne jeho doručení.

otisk úředního razítka:

.....

*podpis pověřeného pracovníka správce
místních poplatků*

Zdroj: *Vzor platebního výměru*. [online]. [cit. 25. 7. 2012]. Dostupné na
<<http://www.vzoryzdarma.eu/07e-vzor-platebni-vymer-na-poplatek-za-komunalni-odpad.html>>.

Příloha č. 3: Přiznání k místnímu poplatku ze psů

Správce místního poplatku: ... (vypsát údaje)

Jméno, příjmení (popř. název) držitele psa:

Rodné číslo (IČ) držitele psa:

Adresa trvalého pobytu (sídlo) držitele psa:.....

Číslo účtu u peněžního ústavu, na němž jsou vedeny prostředky z podnikatelské činnosti držitele psa, který je podnikatelským subjektem:.....

Údaje o držených psech:

	plemeno, pohlaví, barva, stáří psa	pes je držen od (den, měsíc, rok)
1.		
2.		
3.		

Úlevy od poplatkové povinnosti:*)

- poživatel důchodu, který je jeho jediným zdrojem příjmu – druh důchodu:

-

-

Osvobození od poplatkové povinnosti:*)

-

-

-

Potvrzuji, že všechny mnou uvedené údaje v tomto přiznání jsou pravdivé a úplné.

V..... Dne:

Podpis držitele psa:

*) *nehodící se škrtněte*

Poučení:

Místní poplatek ze psů upravuje zákon ČNR č. 565/1990 Sb. o místních poplatcích ve znění pozdějších předpisů a vyhláška určité obce.

Poplatek ze psů platí fyzická nebo právnická osoba, která je držitelem psa, obci příslušné podle místa svého trvalého pobytu nebo sídla. Poplatek se platí ze psů starších 3 měsíců.

Poplatník je povinen podat správci poplatku přiznání k poplatku do 30 dnů ode dne, kdy nastala skutečnost, která má za následek vznik poplatkové povinnosti. Poplatek je splatný do 31. 3. běžného roku.

Zdroj: *Formulář přiznání*. [online]. [cit. 25. 7. 2012]. Dostupné na <<http://www.lipovec.unas.cz/?action=formulare>>.

Příloha č. 4: Žádost o vydání povolení k vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných míst

ŽÁDOST
o vydání povolení k vjezdu s motorovým vozidlem
do vybraných míst

Obecní úřad

V obci dne: ...

1. Žadatel

Jméno a příjmení /název firmy/

.....

Rodné číslo /IČO/

.....

Bydliště /sídlo firmy/

.....

2. Specifikace povolení

Vybrané místo: Cyklostezka v katastrální území (*obec*)

Účel:* odstavení motorového vozidla průjezd motorového vozidla

SPZ

Majitel vozidla:

.....

Na pozemku /p. č./: k. ú.:.....

V době od /datum/: do /datum/:..... tj. dnů:
.....

3. Výpočet místního poplatku

uplatnění nároku na osvobození:* ANO NE

důvod osvobození (podle článku 7 Obecně závazné vyhlášky Obce č., o místním poplatku za povolení k vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných míst a částí měst):

.....
.....

sazba: ,-Kč

4. Výše místního poplatku

.....,-Kč

5. Prohlášení

Prohlašuji, že veškeré údaje jsem uvedl (a) pravdivě, a že jsem si vědom (a) důsledků v případě uvedení nepravdivých nebo neúplných údajů. Souhlasím, že výše uvedené údaje včetně data narození smějí být zpracovány pouze k evidenci místního poplatku za povolení k vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných míst a částí měst popř. k jeho vymáhání.

Jsem si vědom (a), že nebude-li k žádosti doloženo některé z níže uvedených příloh, nebude povolení vydáno a žádost bude považována za bezpředmětnou.

V

Dne:

Podpis žadatele:

Kontaktní telefon:

Zdroj: *Formulář žádosti*. [online]. [cit. 25. 7. 2012]. Dostupné na
<http://vismo.obce.cz/libochovany/vismo/dokumenty2.asp?u=8310&id_org=8310&id=9867>.

Seznam tabulek

Tabulka č. 1: Struktura položek příjmů obecního rozpočtu